

HET CENTRUM IKO JAARVERSLAG 2024

Centrum Internationale
Kinderontvoering

VOORWOORD

Geachte lezer,

Met trots presenteren wij het jaarverslag 2024 van het Centrum Internationale Kinderontvoering (Centrum IKO). Dit verslag biedt een terugblik op een jaar van aanzienlijke groei en positieve ontwikkelingen in onze organisatie en dienstverlening.

Het jaar begon voor het Centrum IKO met twee belangrijke uitdagingen: de implementatie van een nieuw registratiesysteem en de zoektocht naar een nieuw kantoor. Hoewel het registratiesysteem eind 2023 in de testomgeving goed functioneerde, blijft het altijd spannend of het in de praktijk ook zo goed werkt. Dit was het geval. In 2024 stuitten we op enkele kleine onverwachte 'kinderziektes', die inmiddels zijn verholpen. Tegelijkertijd bleek het vinden van een geschikt kantoorpand allesbehalve eenvoudig. Na bijna een jaar intensief zoeken, hebben we in december 2024 een nieuwe kantoorruimte kunnen betrekken die goed aansluit bij onze behoeften en financiële mogelijkheden. Ondanks de uitdagingen zijn we erin geslaagd om beide kwesties succesvol af te ronden.

Een bemoedigende trend is dat, voor het tweede jaar op rij, het aantal kinderen dat betrokken is bij internationale kinderontvoering sterk is afgenomen: van 260 kinderen in 2023 naar 200 kinderen in 2024. Gelet op de ingrijpende gevolgen die internationale kinderontvoeringen voor kinderen kunnen hebben, beschouwen wij deze daling als een belangrijke stap in de goede richting; elk kind dat gevrijwaard blijft van internationale kinderontvoering is er één. We blijven ons, samen met onze ketenpartners, inzetten om deze trend voort te zetten en de bescherming van kinderen te waarborgen.

In 2024 is het aantal zaken waarmee wij te maken hebben gekregen met maar liefst 62% gestegen, wat eveneens blijkt uit het aantal contactmomenten dat met 91% is toegenomen. Deze stijging toont aan dat steeds meer ouders en derden ons weten te vinden, wat het vertrouwen in onze ondersteuning weerspiegelt. Toch blijft het een grote uitdaging om snel te kunnen reageren op het sterk toegenomen aantal zaken en contactmomenten.

Sinds de start van onze preventieprojecten in 2019 zien we elk jaar een stijging van het aantal preventiezaken. Ook in 2024 hebben we deze positieve trend voortgezet, met een stijging van 30%. Dit wijst erop dat er steeds meer aandacht is voor het voorkomen van problemen voordat ze escaleren naar ernstige situaties. Het is dan ook aannemelijk dat dit bijdraagt aan de daling

van het aantal kinderontvoeringen. Hoewel de preventie-inspanningen veelbelovend zijn, blijven bepaalde risico's onverminderd hoog.

Turkije en Marokko blijven helaas bovenaan de lijst van landen waar de meeste dreiging wordt ervaren.

Daarnaast staat Polen bovenaan de lijst van landen waarnaar en waarvandaan de meeste internationale kinderontvoeringen plaatsvinden.

Gezien de risicostatus van Polen en Turkije, hebben wij in 2024 een bewustwordingscampagne tegen internationale kinderontvoering gelanceerd, specifiek gericht op de Turkse en Poolse gemeenschappen in Nederland.

Daarnaast hebben we de samenwerking met de politie verder versterkt. Door onze goede samenwerking met het Landelijk Expertisecentrum Persoonsvermissingen (LOEP) hebben we verdere stappen gezet in het voorlichten van zowel de politie als het Internationaal Rechtshulp Centrum (IRC), wat cruciaal is voor de bescherming van kinderen.

In 2024 lag onze focus ook op het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening en het versterken van de samenwerking met onze ketenpartners. Wij werken nauw samen met de Centrale Autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden, de Raad voor de Kinderbescherming, het Bureau Liaisonrechter Internationale Kinderbescherming (BLIK), de Koninklijke Marechaussee (KMar), het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Vereniging van Internationale Kinderontvoeringsadvocaten (D.I.A.L.). Deze samenwerking is van groot belang voor het bereiken van onze doelstellingen en het ondersteunen van gezinnen in moeilijke situaties. Door gezamenlijk op te trekken, kunnen wij de effectiviteit van onze adviezen en ondersteuning vergroten, in het belang en welzijn van de kinderen. Wij zijn ervan overtuigd dat het versterken van de samenwerking en het onderhouden van korte lijnen met onze ketenpartners een belangrijke bijdrage levert aan het verminderen van het aantal kinderontvoeringen.

Tot slot willen we benadrukken dat wij onze taken niet zouden kunnen uitvoeren zonder de onmiskenbare steun van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Hun voortdurende steun is essentieel voor het vervullen van onze missie en het bieden van de noodzakelijke hulp aan gezinnen die geconfronteerd worden met de complexe problematiek omtrent internationale kinderontvoering.

Wij danken al onze medewerkers, partners en belanghebbenden voor hun toewijding en inzet het afgelopen jaar. We kijken ernaar uit om ons werk in het komende jaar voort te zetten en samen verder te bouwen aan een veilige toekomst voor kinderen.

mr. Coşkun Çörüz,
Directeur Centrum Internationale Kinderontvoering

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
CLIËNTEN EN ZAKEN BIJ HET CENTRUM IKO	6
Algemene uitleg	6
Cliënten	6
Vernieuwd Registratiesysteem: IKO reg 2.0	6
Zaken	7
Contactmethoden	8
Conflictzaken	9
Totaal aantal zaken en contactmomenten	10
Zaken	10
Contactmomenten	10
Intensiviteit	11
Preventiezaken	13
Toestemming vertrekzaken	16
Internationale Kinderontvoeringszaken	19
Overzicht eerstelijns- en tweedelijnszaken	26
MEDIATION	27
DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING	32
ALGEMENE VOORLICHTING	33
1. Werkbezoeken	33
2. Trainingen/ lezingen gegeven in het kader van preventie	34
3. Scholing van Internationale Kinderontvoerings-advocaten	37
4. Bijzondere Leerstoel	38
5. Preventie Project Veilig Thuis	38
6. Deelname aan Werkgroepen	39

CLIËNTEN EN ZAKEN BIJ HET CENTRUM IKO

Algemene uitleg

Cliënten

Het Centrum IKO biedt gratis advies, begeleiding en informatie aan:

Ouders: Ouders vormen de grootste groep van onze contacten. Zij benaderen ons voor uiteenlopende zaken, variërend van vragen over toestemmingsformulieren voor het reizen met minderjarigen tot complexere kwesties zoals 'geen toestemming voor vakantie', (dreigende) internationale kinderontvoering, internationale verhuizing, internationale omgangsregelingen en gerelateerde vraagstukken.

Zowel de meenemende ouder als de achterblijvende ouder kunnen bij het Centrum IKO terecht voor advies en ondersteuning.

Derden (niet-ouders):

- **Professionals:** Dit betreft professionals die geconfronteerd worden met bovengenoemde situaties en behoefte hebben aan juridische informatie. Dit kunnen medewerkers zijn van Jeugdzorg, Gecertificeerde Instellingen, maatschappelijk werk, pleegouders, Veilig Thuis, politie, Koninklijke Marechaussee (KMar), de IND, advocaten of Vluchtelingenwerk.
- **Familieleden en kennissen:** Familieleden (zoals familie, stiefpartners en grootouders) en kennissen van ouders nemen contact op met het Centrum IKO wanneer zij bezorgd zijn over de situatie, of wanneer zij hulp willen bieden, bijvoorbeeld wanneer een ouder de Nederlandse of Engelse taal niet beheerst. Het Centrum IKO biedt in eerste instantie kort advies, maar streeft ernaar om uiteindelijk rechtstreeks met de ouders zelf contact op te nemen om advies op maat te bieden.

Vernieuwd Registratiesysteem: IKO reg 2.0

Sinds 1 januari 2024 maakt het Centrum IKO gebruik van een vernieuwd registratiesysteem. Dit maatwerksysteem vervangt het vorige registratiesysteem, dat technisch verouderd en inefficiënt was. Het nieuwe systeem vereenvoudigt en versnelt het registratieproces, terwijl het tevens de mogelijkheid biedt om gedetailleerde gegevens te verzamelen, te verwerken en te analyseren. Deze verbeteringen stellen ons in staat om beter en eerder inzicht te krijgen in de problematiek, en om onze werkwijze, advisering, trainingen en lezingen hier beter op af te stemmen.

Bij de inrichting van het nieuwe registratiesysteem is gekozen voor een eenduidiger manier van classificeren van zaken in de eerste en tweede lijn dan we tot 2024 hebben gedaan.

Zaken

Indeling van zaken voor 2024:

- **Eerstelijnszaken (Lijn 1):**
 - Vragen met betrekking tot toestemming en documentatie voor reizen met minderjarigen.
 - Vragen over situaties waarin toestemming voor vakanties werd geweigerd of niet werd gevraagd door zowel ouders als professionals/derden.
 - Zaken waarbij een derde (professional of familielid/derden) contact opnam met het Centrum IKO, ongeacht het type vraag.
- **Tweedelijnszaken (Lijn 2):**
 - Vragen uitsluitend van ouders die betrekking hebben op juridisch complexere kwesties, zoals (dreigende) kinderontvoering, internationale verhuizingen, internationale omgangsregelingen en aanverwante problemen.

Oorspronkelijk werden eerstelijnszaken beschouwd als relatief eenvoudige kwesties die snel konden worden afgehandeld, terwijl tweedelijnszaken doorgaans juridisch complexer en emotioneel meer belastend waren. In de praktijk bleek echter dat eerstelijnszaken niet altijd eenvoudig waren. Adviesvragen, zoals 'geen toestemming voor vakantie', bleken vaak complexer dan verwacht. Daarnaast waren vragen van derden meestal juridisch ingewikkeld en lastig snel op te lossen.

Om deze redenen is er per 1 januari 2024 gekozen voor een herziening van de indeling, die beter aansluit bij de werkelijke tijdsduur en intensiteit van de betrokken werkzaamheden en ook beter aansluit bij de verdeling van de inkomende telefoongesprekken. Deze nieuwe indeling biedt een nauwkeuriger reflectie van de werkdruk.

Nieuwe indeling van zaken na 1 januari 2024:

Om de tijdsinvestering, aandacht en complexiteit van de zaken beter weer te geven, is de indeling vanaf 1 januari 2024 als volgt aangepast:

- **Eerstelijnszaken (Lijn 1):** Zaken die betrekking hebben op toestemming en documenten voor het reizen met minderjarigen. Deze zaken worden geregistreerd met de code 'toestemming vakantie'. Deze zaken worden voornamelijk behandeld door werkstudenten.
- **Tweedelijnszaken (Lijn 2):** Zaken die voornamelijk juridisch inhoudelijk advies vereisen, ongeacht of het een ouder of een derde is die contact opneemt.

Deze zaken worden behandeld door de juristen van het Centrum IKO en zijn vaak tijdintensief. Deze zaken worden geregistreerd in subcategorieën met de volgende codes:

- Internationale Kinderontvoering
- Internationale Omgang
- Internationale Kinderbescherming
- Preventie
- Toestemming Vertrek
- Niet-nakoming omgang binnenland
- Geen toestemming voor vakantie
- Geoorloofde overbrenging
- Ontvoering door familie
- Vermissing: 116000 hotline
- Overig advies
- Niet tot inhoudelijk advies gekomen

Dit betekent dat de Lijn 1-gegevens van de voorgaande jaren niet direct vergeleken kunnen worden met die van 2024, aangezien de Lijn 1-gegevens van 2024 uitsluitend de zaken met de code 'Toestemming vakantie' omvatten. Voor een juiste vergelijking dienen alle zaken met betrekking tot 'geen toestemming voor vakantie' en 'vragen van derden' uit de Lijn 1-gegevens van de voorgaande jaren te worden verwijderd en toegevoegd aan de Lijn 2-gegevens van die jaren. Om het jaarverslag overzichtelijk en goed vergelijkbaar te houden, zijn de cijfers van de voorgaande jaren in het jaarverslag 2024 aangepast aan deze nieuwe indeling.

Een andere wijziging is dat het Centrum IKO nu registreert welke ouder - de meenemende of de achtergebleven ouder - contact opneemt met het Centrum IKO. In de vorige jaarverslagen werd niet vermeld of het de achtergebleven of de meenemende ouder was die contact opnam. Het registreren van de hoofdbetrokkene als meenemende of achtergebleven ouder biedt het voordeel dat we over een bepaalde periode kunnen volgen of er veranderingen zijn in wie contact met ons opneemt. Daarnaast biedt het nieuwe IKO Reg 2.0 de mogelijkheid om te registreren hoeveel en welke derde partijen contact opnemen met het Centrum IKO.

Contactmethoden

Het Centrum IKO is voor ouders en derden bereikbaar via:

- Telefoon (ook skype/teams gesprekken zijn mogelijk)
- E-mail
- Contactformulier

Ouders worden niet fysiek ontvangen op het kantoor van het Centrum IKO.

Voor 1 januari 2024 werd bij het registreren geen onderscheid gemaakt tussen contacten via e-mail of het contactformulier; contacten via het contactformulier werden als e-mails geregistreerd. Sinds de invoering van het nieuwe registratiesysteem kunnen we alle contacten afzonderlijk registreren onder telefoon, e-mail of contactformulier. Daarnaast kunnen we op een duidelijke manier onderscheid maken tussen de Lijn 1- en Lijn 2-contacten.

Conflictzaken

Het registratiesysteem IKO Reg 2.0 biedt tevens de mogelijkheid om conflicten tussen zaken effectief te registreren. Zaken conflicteren wanneer zowel de meenemende als de achterblijvende ouder contact opneemt met het Centrum IKO voor advies. Om beide ouders op een neutrale en onafhankelijke manier te kunnen adviseren is het van belang dat zij niet door dezelfde zaakbehandelaar worden geholpen.

Wanneer een zaak als conflict wordt gemarkeerd, is het beleid dat de betrokken zaakbehandelaars geen toegang hebben tot elkaars dossiers. Het nieuwe systeem maakt het technisch onmogelijk om toegang te krijgen tot de gegevens van een conflicterende zaak. Bovendien worden conflictzaken nu automatisch gemarkeerd, waardoor het handmatig filteren van deze zaken zoals voorheen niet meer nodig is. Het systeem rapporteert de conflicten nu automatisch, wat het proces efficiënter en veiliger maakt.

Totaal aantal zaken en contactmomenten

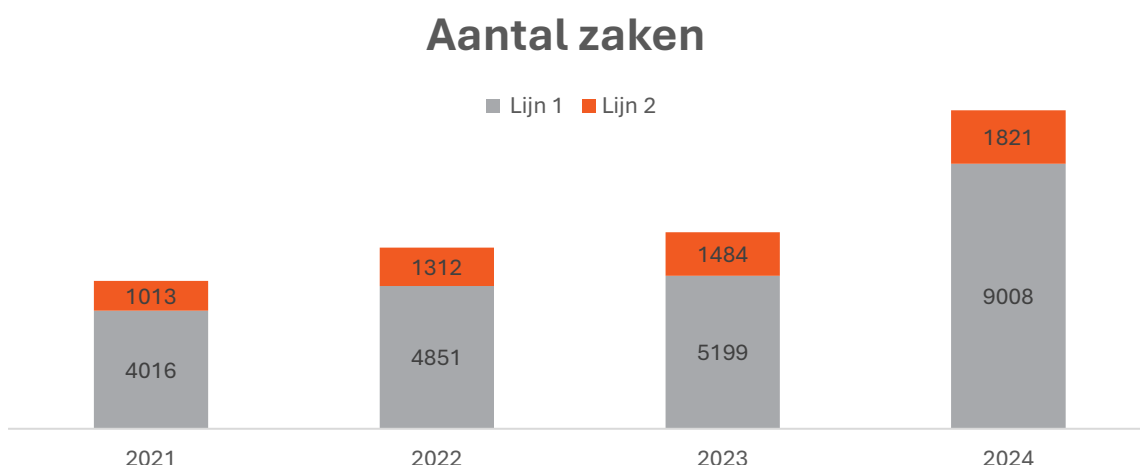
Zaken

In 2024 zijn er in totaal **10.829 zaken** tegenover 6.683 zaken in 2023. Dit betekent **een stijging van 62%** ten opzichte van het jaar 2023.

Binnen het totaal aantal zaken waren er **9.008 eerstelijnszaken** of zaken met de code 'toestemming voor vakantie'. Dat zijn 3.809 **(+73%)** zaken met de code 'toestemming voor vakantie' meer dan in 2023.

In 2024 zijn er **1.821 nieuwe tweedelijnszaken** geopend. Dat zijn er 337 **(+23%)** meer dan in 2023.

Van deze 1.821 zaken werden er 1.573 zaken weer in hetzelfde jaar afgesloten, omdat de situatie was opgelost, de ouder voldoende geïnformeerd was of niet meer bereikbaar was. Dit betekent dat er 248 zaken uit 2024 meegenomen zijn naar 2025 voor verdere behandeling, maar deze niet meetellen bij de zaak aantallen van 2025.

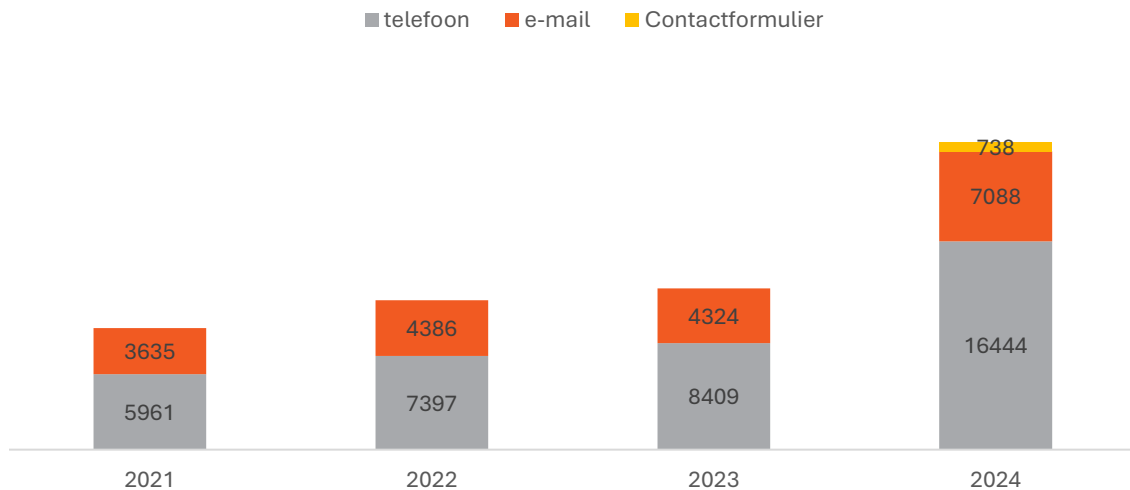

Contactmomenten

Jaar naar jaar stijgt het aantal contactmomenten bij het Centrum IKO. In 2024 waren er **24.270 contactmomenten**, vergeleken met 12.733 contactmomenten in 2023. Dit is een toename van 11.537 contacten ofwel **een stijging van 91%**

Tot 2024 werd er geen onderscheid gemaakt tussen contacten via e-mail of het contactformulier. Deze contacten werden beiden geregistreerd als e-mail-contact. Het nieuwe registratiesysteem stelt ons nu in staat om dit onderscheid wel te maken. Van de totaal 24.270 contacten waren er 16.444 telefonische contacten, 7.088 e-mailcontacten en 738 contacten via het contactformulier.

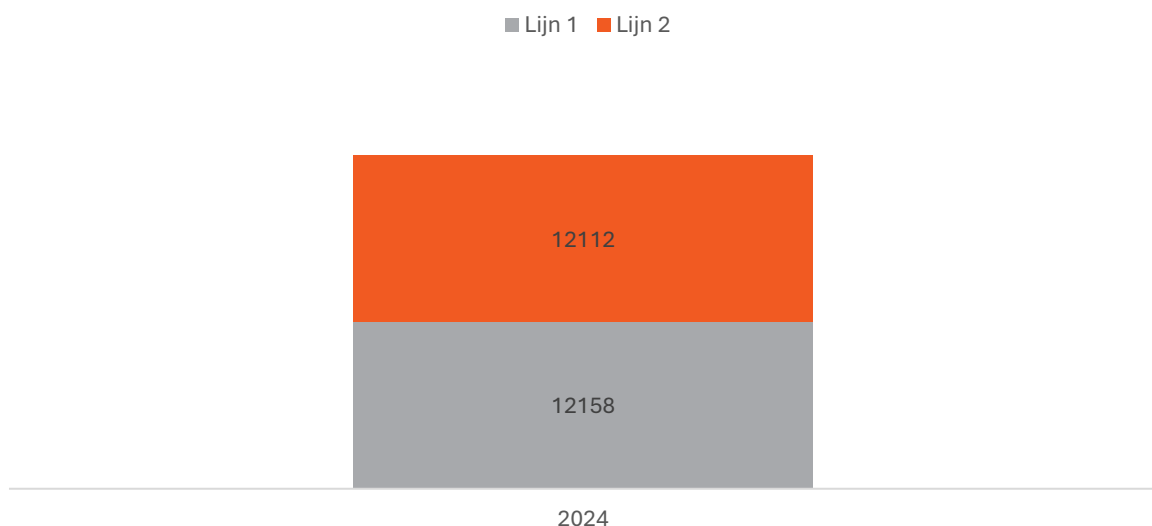
Aantal contactmomenten

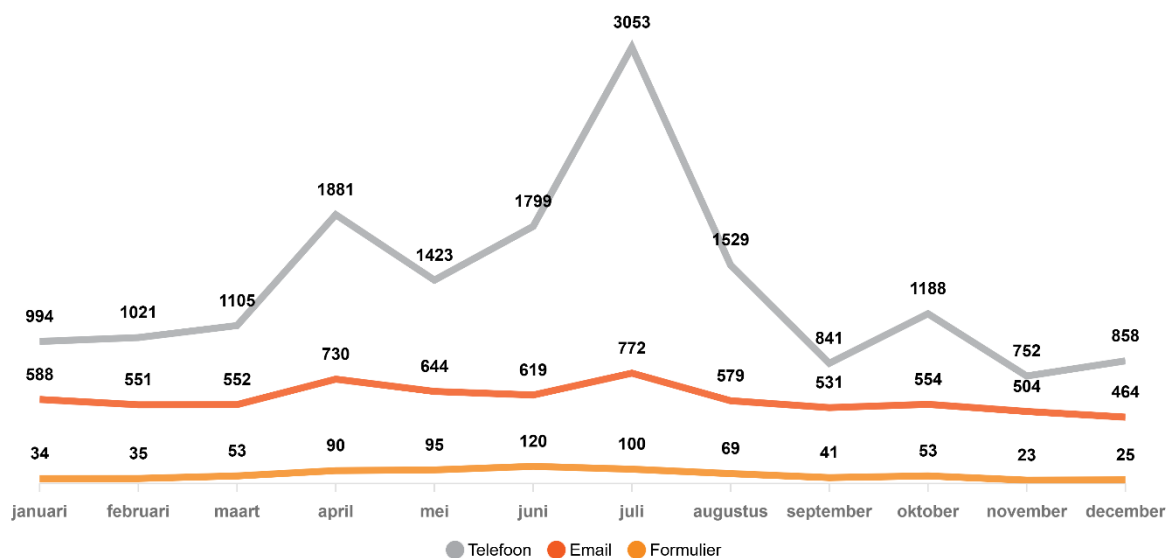
Intensiviteit

Van het totaal van 10.829 zaken betrof 83% Lijn 1-zaken en 17% Lijn 2-zaken. Ondanks het grotere aantal Lijn 1-zaken, was het aantal contactmomenten in Lijn 1 en Lijn 2 vrijwel gelijk, met respectievelijk 12.112 Lijn 1-contacten en 12.158 Lijn 2-contacten. Aangezien Lijn 2-zaken complex en tijdsintensief zijn, vergen de 12.158 Lijn 2-contacten een aanzienlijke hoeveelheid tijd en zorgden zij voor een hoge arbeidsdruk.

Aantal contactmomenten

Van de 16.444 telefonische contacten waren 12.779 contacten met ouders, 1.179 met familie en kennissen en 2.486 met professionals. Van de 7.088 e-mailcontacten waren 5.746 e-mailcontacten met ouders, 340 met familieleden en kennissen en 1.002 met professionals. Van de 738 contactformulieren waren 551 contactformulieren van ouders, 63 van familie en 124 van derden.

Preventiezaken

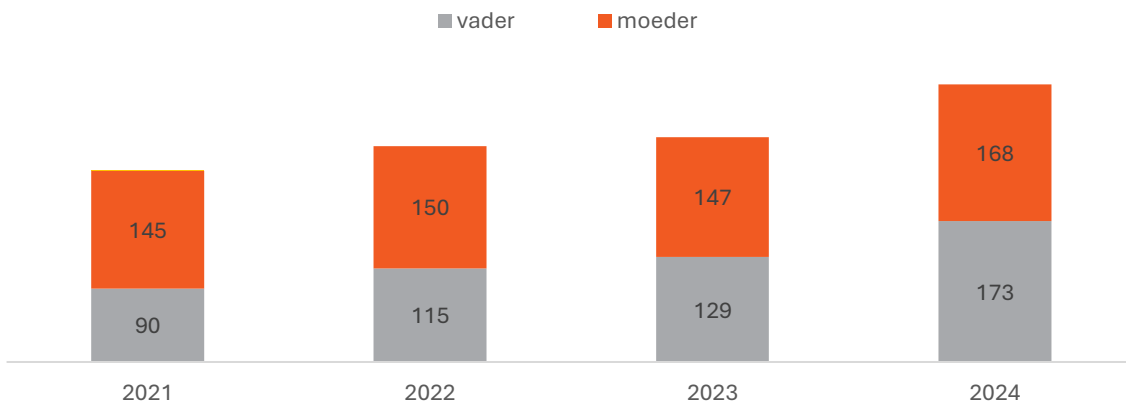
Voordat een internationale kinderontvoering daadwerkelijk plaatsvindt, wordt vaak een periode van spanning en dreiging binnen het gezin ervaren. Er ontstaan onenigheden tussen ouders die moeilijk opgelost kunnen worden. In deze fase, waarin de bezorgdheid over een mogelijke ontvoering steeds groter wordt, zoeken ouders en derden vaak contact met het Centrum IKO voor advies en ondersteuning.

Het Centrum IKO biedt preventiegesprekken aan met zowel ouders als derden om te onderzoeken welke stappen ondernomen kunnen worden om internationale kinderontvoering te voorkomen. Tijdens deze gesprekken ligt de focus op het bevorderen van constructieve communicatie tussen ouders en het bieden van handvatten om de veiligheid en het welzijn van de kinderen te waarborgen.

In 2023 hebben 276 ouders en 116 derden contact opgenomen met het Centrum IKO voor preventieadvies. In 2024 werd een aanzienlijke stijging waargenomen, met in totaal 509 geregistreerde preventiezaken, waarvan **341 zaken** waarbij **ouders** contact zochten en 168 zaken waarbij derden contact zochten. Specifiek in 2024 zochten ouders in 341 gevallen contact met het Centrum IKO, wat **een stijging van 24%** betekent ten opzichte van het voorgaande jaar. In deze gevallen waren **490 kinderen** betrokken, tegenover 422 kinderen in 2023. Dit vertegenwoordigt een toename van 68 kinderen, ofwel **een stijging van 16%**.

In 168 aangemelde zaken was het de moeder die zich zorgen moest maken over een dreigende internationale kinderontvoering, terwijl in 173 gevallen de vader het risico liep op een internationale kinderontvoering.

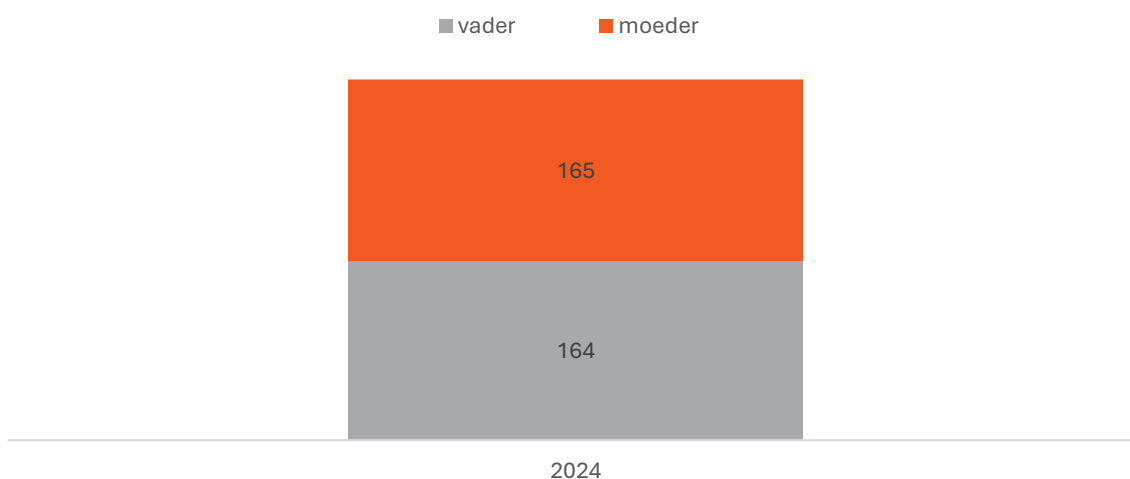
Preventie advieszaken

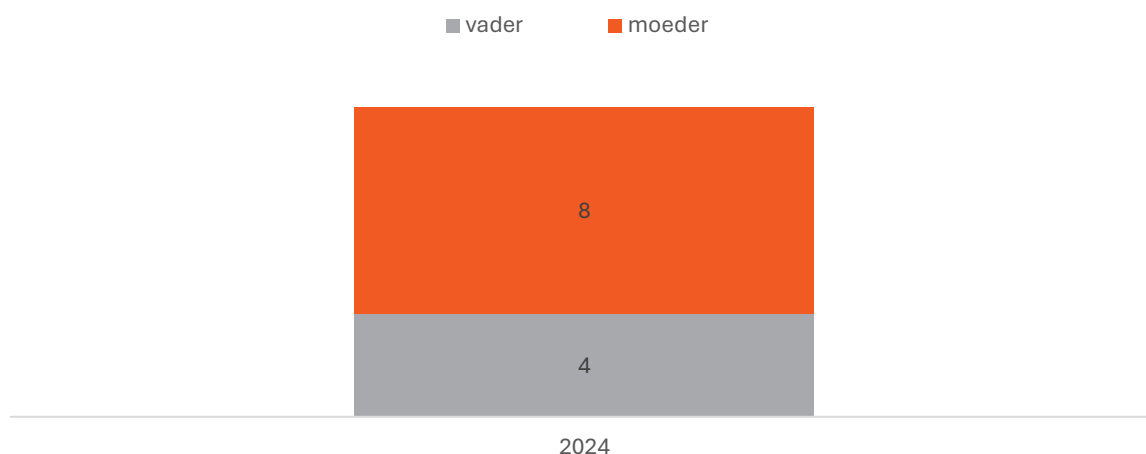
In 2024 namen 173 moeders contact op met het Centrum IKO. Van deze moeders werden 165 aangemerkt als potentieel achterblijvende ouder, terwijl 8 moeders werden geregistreerd als potentieel meenemende ouder.

Daarnaast namen 168 vaders contact op met het Centrum IKO. Van hen werden 164 vaders aangemerkt als potentieel achterblijvende ouder, en 4 vaders als potentieel meenemende ouder.

Potentieel achterblijvende ouder

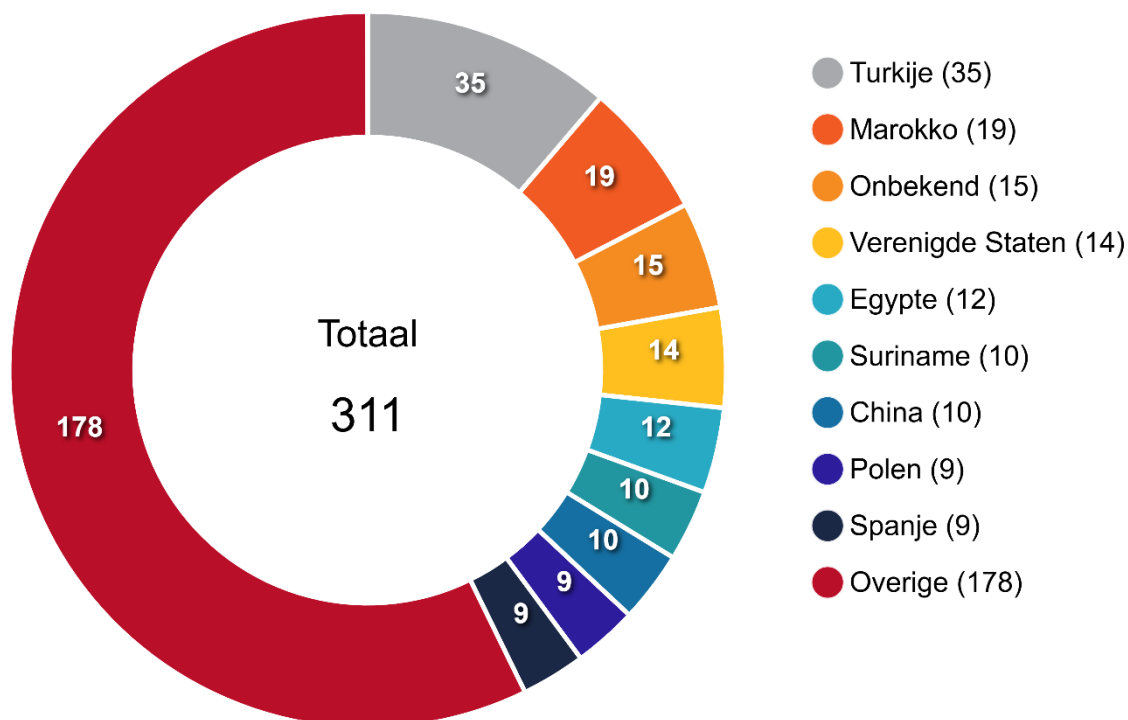
Potentieel meenemende ouder

In de onderstaande figuur is weergegeven naar welke landen in 2024 vanuit Nederland de meeste dreiging van internationale kinderontvoering werd ervaren. Net als in 2022 en 2023 staan Turkije en Marokko bovenaan de lijst. De dreiging van internationale kinderontvoering naar deze landen blijft consistent hoog over de jaren heen.

Nieuw in de lijst ten opzichte van 2023 zijn de Verenigde Staten, China en Polen, die nu ook behoren tot de landen waar de meeste dreiging van internationale kinderontvoering wordt ervaren.

Landen waarnaar vanuit Nederland dreiging van internationale kinderontvoering werd ervaren

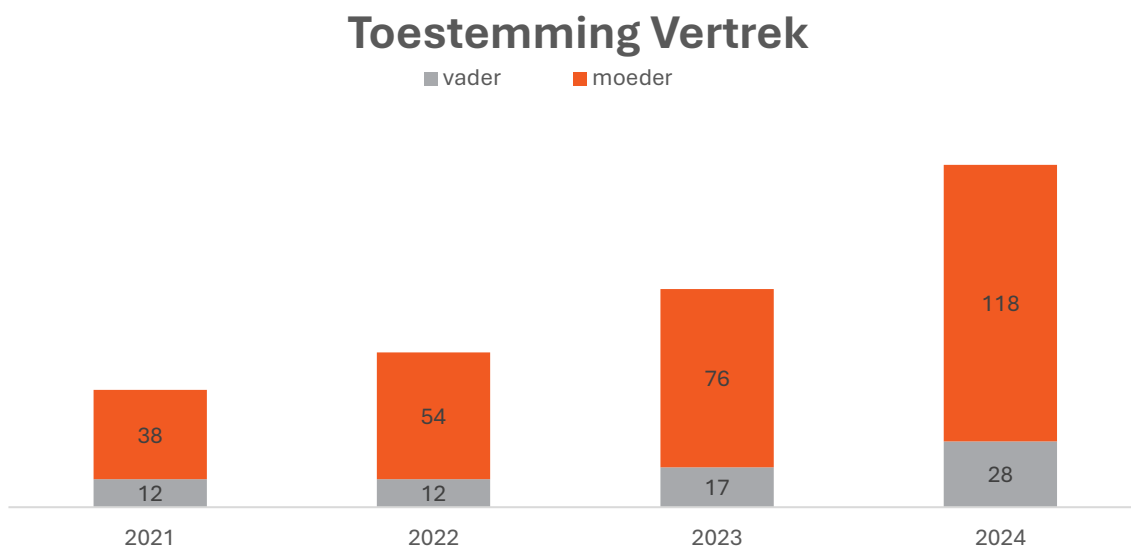

Toestemming vertrekzaken

Ouders kunnen bij het Centrum IKO terecht voor advies wanneer zij van plan zijn om met hun minderjarige kinderen naar het buitenland te verhuizen. Het is van groot belang dat ouders, om internationale kinderontvoering te voorkomen, handelen op basis van de juiste informatie en goed advies.

In 2024 werden **146 zaken** geregistreerd met betrekking tot 'toestemming voor vertrek', wat **een stijging van 57%** betekent ten opzichte van 2023, met 53 extra zaken. In totaal waren **217 kinderen** betrokken bij deze zaken, vergeleken met 126 kinderen in 2023, wat **een stijging van 72%** oplevert.

Van de 146 zaken met betrekking tot 'toestemming voor vertrek' in 2024, waren er 118 gevallen waarin de moeder met het kind naar een ander land wilde verhuizen, terwijl in 28 gevallen de vader de intentie had om met het kind naar een ander land te verhuizen.

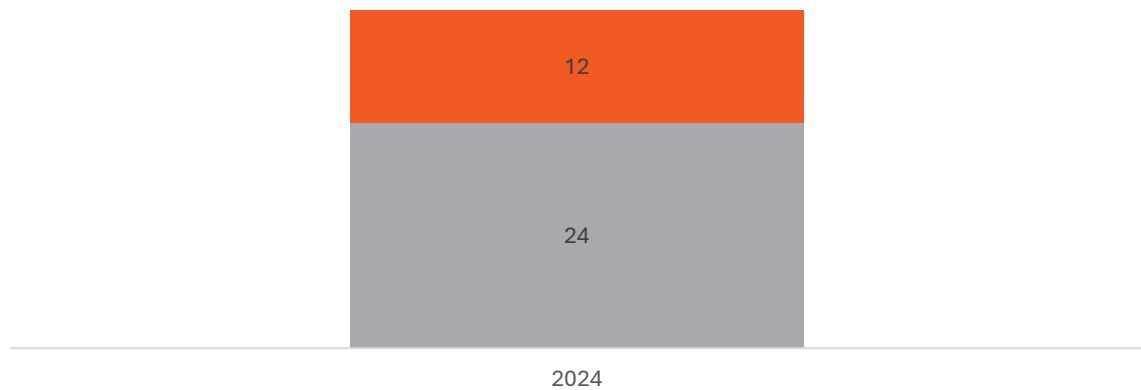

Van de in totaal 106 moeders die in 2024 contact opnamen met het Centrum IKO, zochten 12 moeders advies over een situatie waarin de vader met het kind wilde verhuizen. De overige 94 moeders vroegen advies omdat zij zelf met het kind wilden verhuizen.

Van de 40 vaders die contact opnamen, vroegen 24 vaders advies over een situatie waarin het kind met de moeder zou verhuizen, terwijl de overige 16 vaders advies zochten omdat zij zelf met het kind wilden verhuizen.

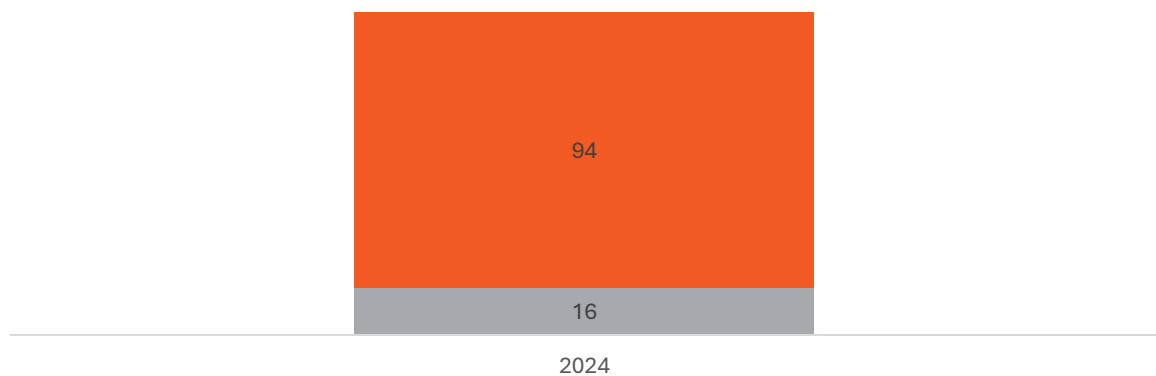
Potentieel achterblijvende ouder

■ vader ■ moeder

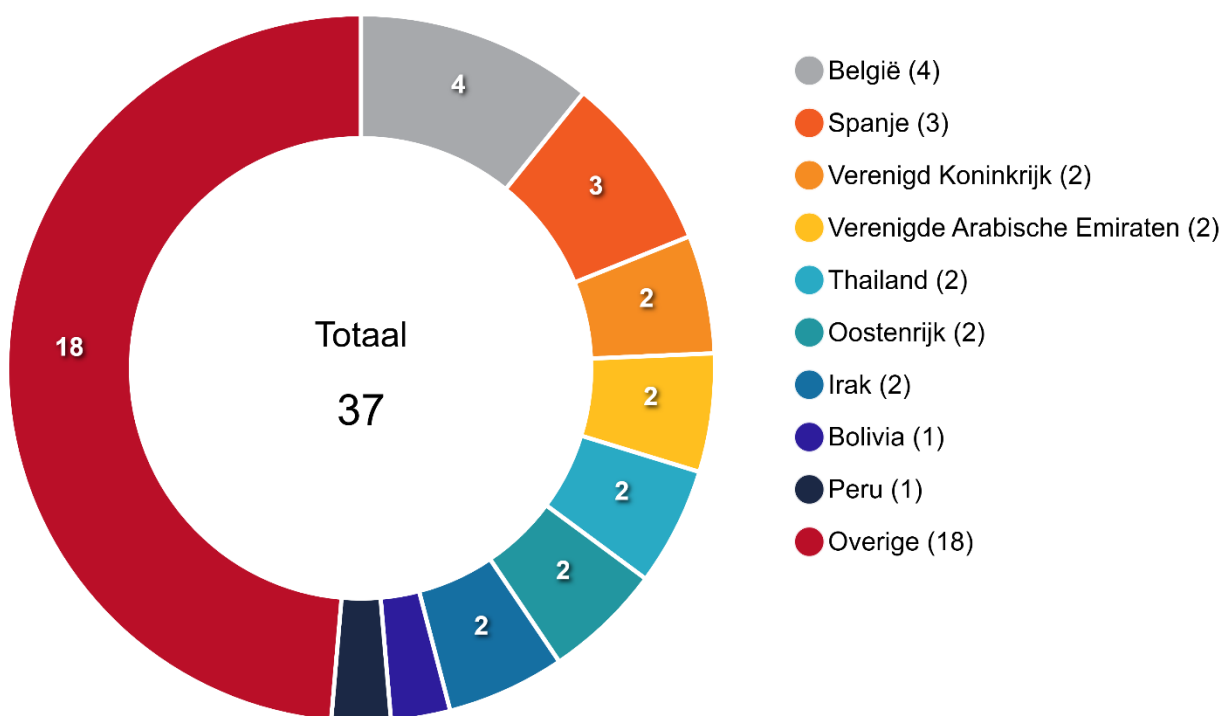
Potentieel meenemende ouder

■ vader ■ moeder

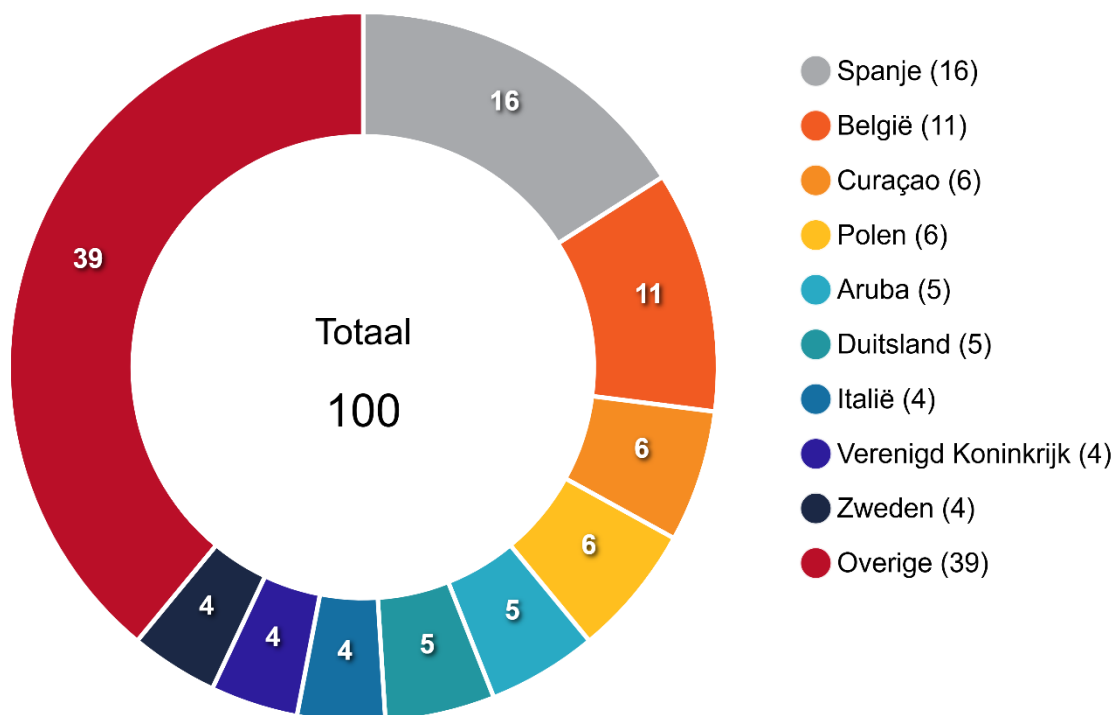

In de figuren hierna staan de landen vanwaar men in 2024 naar Nederland wenste te verhuizen en waar men vanuit Nederland naartoe wenste te verhuizen.

Landen waarvandaan ouders naar Nederland willen verhuizen

Landen waarnaar ouders vanuit Nederland willen verhuizen

Internationale Kinderontvoeringszaken

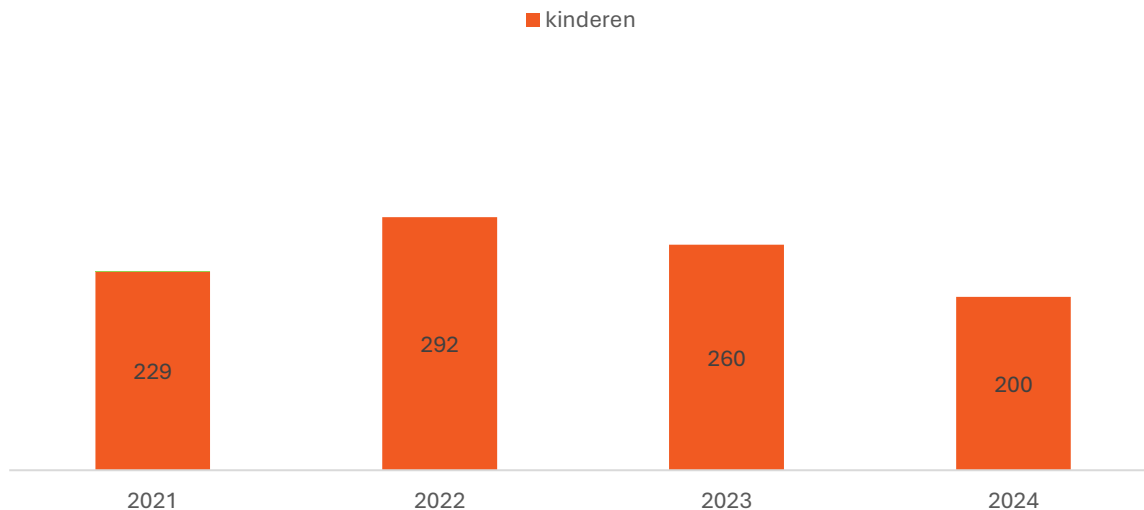
In 2024 werden **148 internationale kinderonvoeringszaken (IKO-zaken)** geregistreerd, waarbij de achtergebleven of de meenemende ouder contact opnam met het Centrum IKO. In totaal waren daar **200 kinderen** bij betrokken. Dit is het tweede opeenvolgende jaar waarin het aantal kinderen dat betrokken is bij internationale kinderonvoeringen door ouders afneemt.

Ondanks de voortdurende internationalisering van de samenleving, waarbij burgers vaker reizen, meer studeren in het buitenland en migratie toeneemt, is het aantal internationale kinderonvoeringen voor het tweede achtereenvolgende jaar gedaald. Mogelijke oorzaken hiervan kunnen zijn:

- De toename van: preventiezaken, 'toestemming voor vertrek' zaken en 'geen toestemming voor vakantie' zaken;
- De sterke toename van het aantal contactmomenten met ouders en derden.

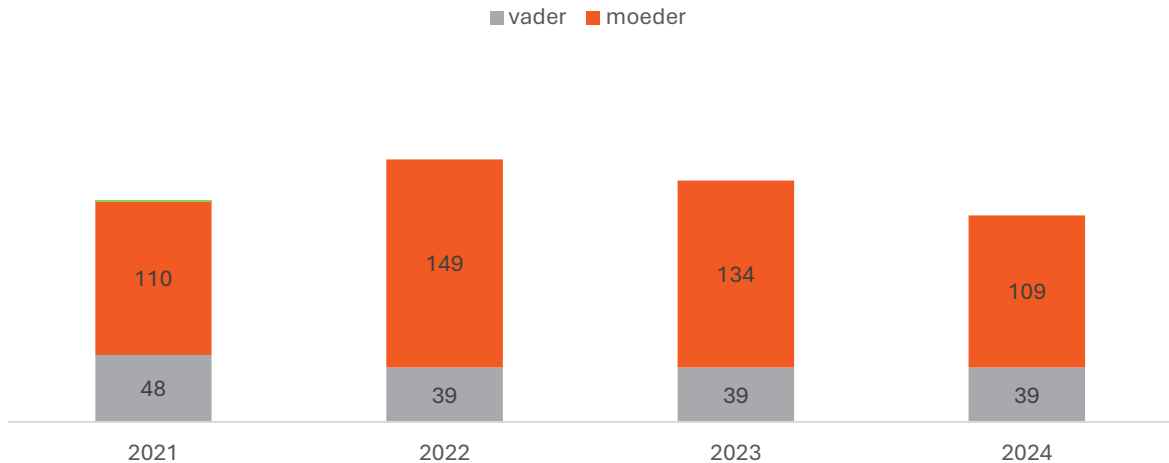
We zien dus twee jaar achtereenvolgend een sterke toename van het aantal zaken en contactmomenten. Tegelijkertijd is er een sterke afname van het aantal internationale kinderonvoeringszaken. Dit zou erop kunnen wijzen dat er een causaal verband bestaat.

Aantal betrokken kinderen

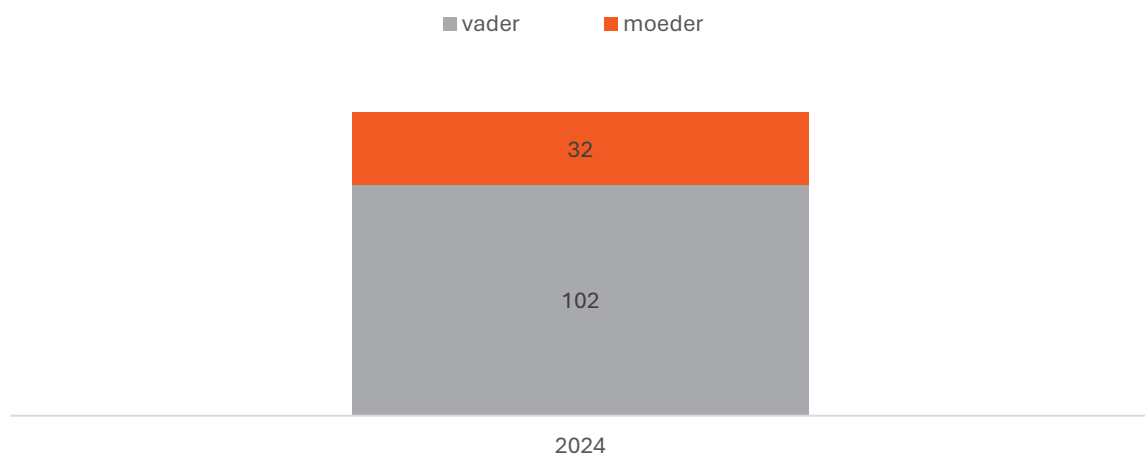
In 74% van de geregistreerde zaken is de moeder de meenemende ouder, terwijl in 26% van de gevallen de vader de meenemende ouder is. De trend blijft dat het overwegend de moeders zijn die de kinderen ongeoorloofd meenemen.

Internationale kinderontvoeringszaken

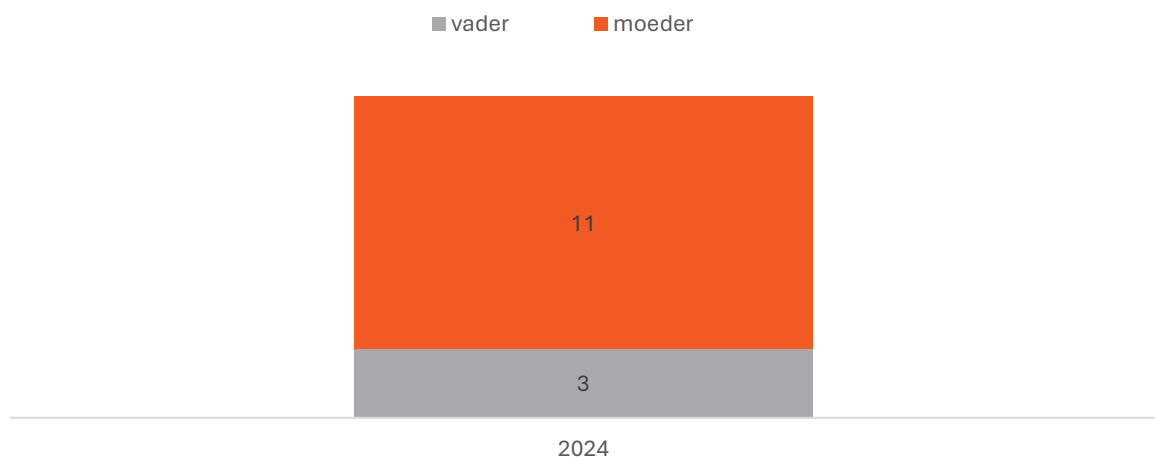

Van de 148 geregistreerde IKO-zaken werd in 134 gevallen contact opgenomen door de achtergebleven ouder, terwijl in 14 gevallen het contact door de meenemende ouder werd gezocht.

Achterblijvende ouder

Meenemende ouder

Daarnaast werden 3 IKO-zaken gemeld waarbij een familielid de meenemer was. Deze zaken worden sinds 2024 apart geregistreerd. Bij deze 3 zaken waren 4 kinderen betrokken.

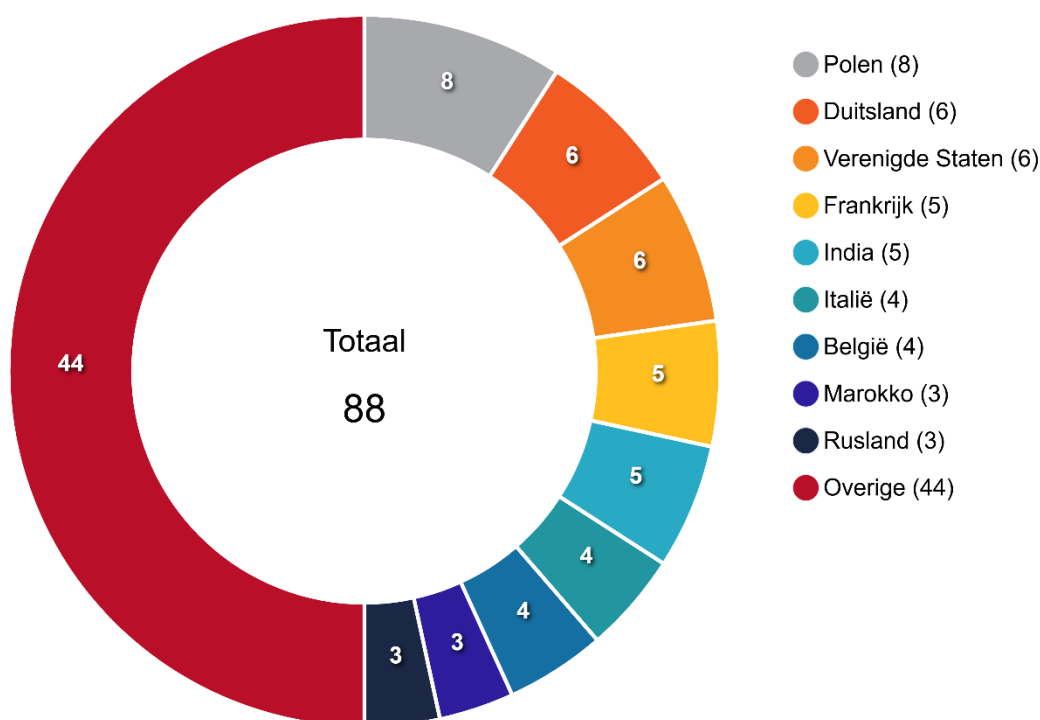
Van de 148 geregistreerde IKO-zaken waarbij de ouders contact opnamen met het Centrum IKO betrof het:

- **88 uitgaande IKO-zaken** waarbij **121 kinderen** vanuit Nederland naar het buitenland werden meegenomen:
 - In 70 gevallen werd het kind ongeoorloofd meegenomen naar een HKOV-land.
 - In 18 gevallen werd het kind ongeoorloofd meegenomen naar een niet-HKOV-land.
- **42 inkomende IKO-zaken** waarbij **50 kinderen** vanuit het buitenland naar Nederland werden meegenomen:
 - In 35 gevallen werd het kind ongeoorloofd meegenomen vanuit een HKOV-land.
 - In 7 gevallen werd het kind ongeoorloofd meegenomen vanuit een niet-HKOV-land.
- **18 IKO-zaken buiten Nederland met een Nederlandse connectie**, omdat de ouder of het kind de Nederlandse nationaliteit heeft of een andere binding met Nederland. Bij deze zaken waren **29 kinderen** betrokken.

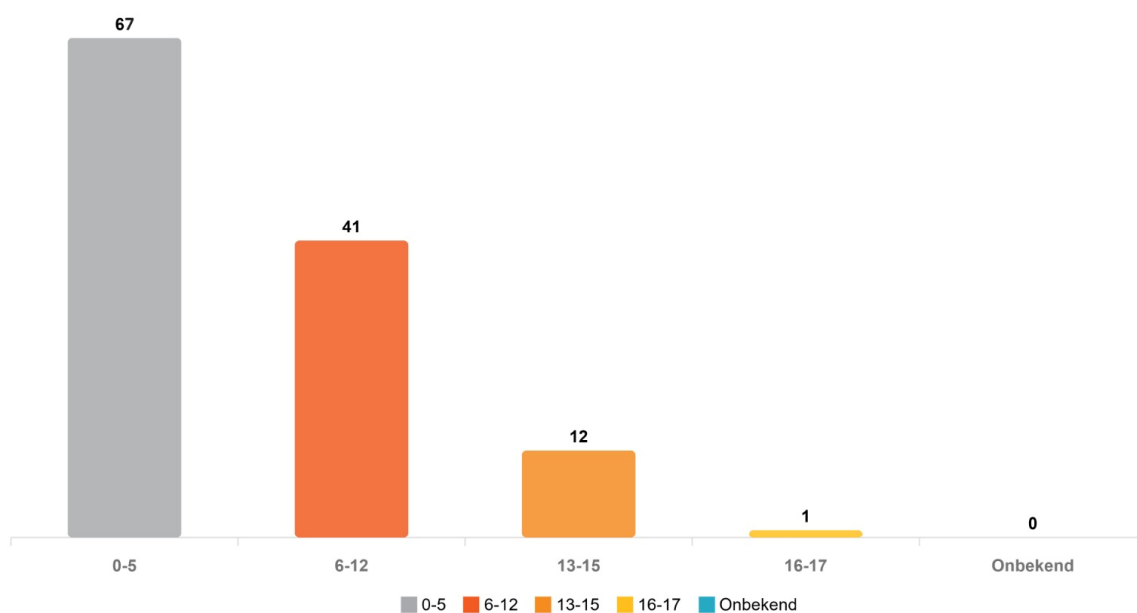
In de onderstaande figuren wordt weergegeven naar welke landen kinderen vanuit Nederland het meest werden ontvoerd, evenals de landen waarvandaan kinderen naar Nederland werden ontvoerd.

Het valt op dat Turkije de eerste plaats inneemt bij de landen waarnaar de meeste dreiging werd ervaren, maar niet voorkomt in de lijst van landen waarnaar de meeste kinderen daadwerkelijk werden ontvoerd. Polen staat daarentegen zowel bij de uitgaande als inkomende IKO-zaken op de eerste plaats.

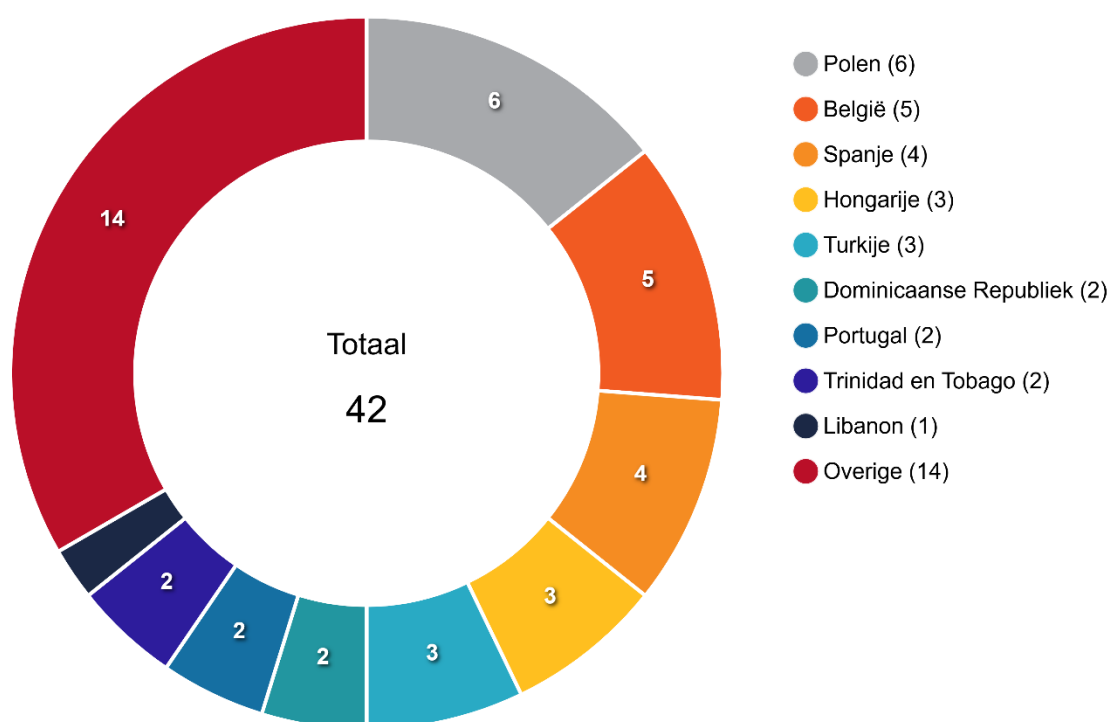
Landen waarnaar kinderen werden ontvoerd vanuit Nederland (uitgaande IKO-zaken)

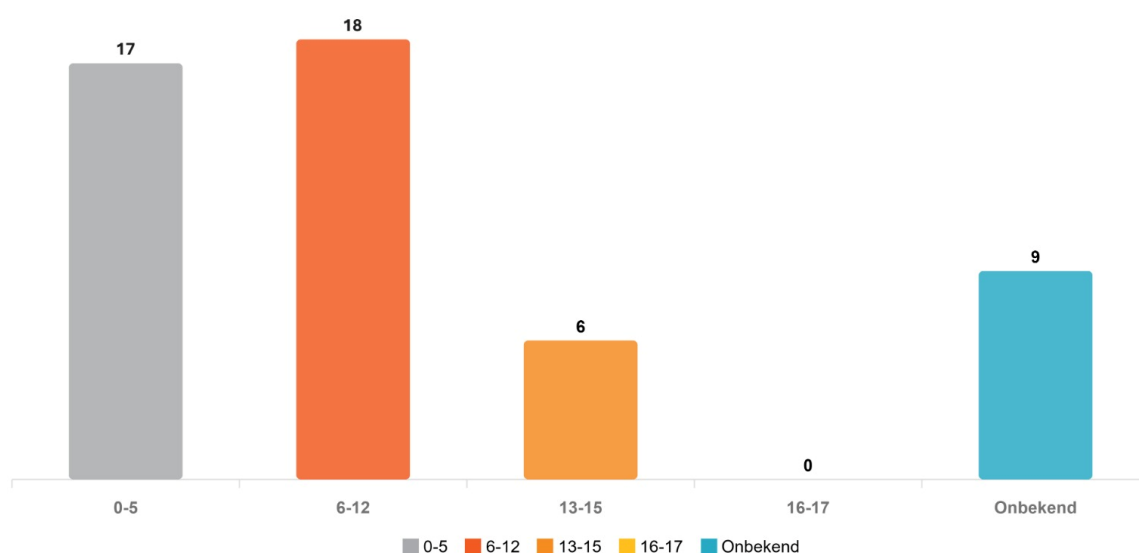
Leeftijden van de betrokken kinderen bij uitgaande IKO-zaken

Landen waar vanuit kinderen werden ontvoerd naar Nederland (inkomende IKO-zaken)

Leeftijden van de betrokken kinderen bij inkomende IKO-zaken

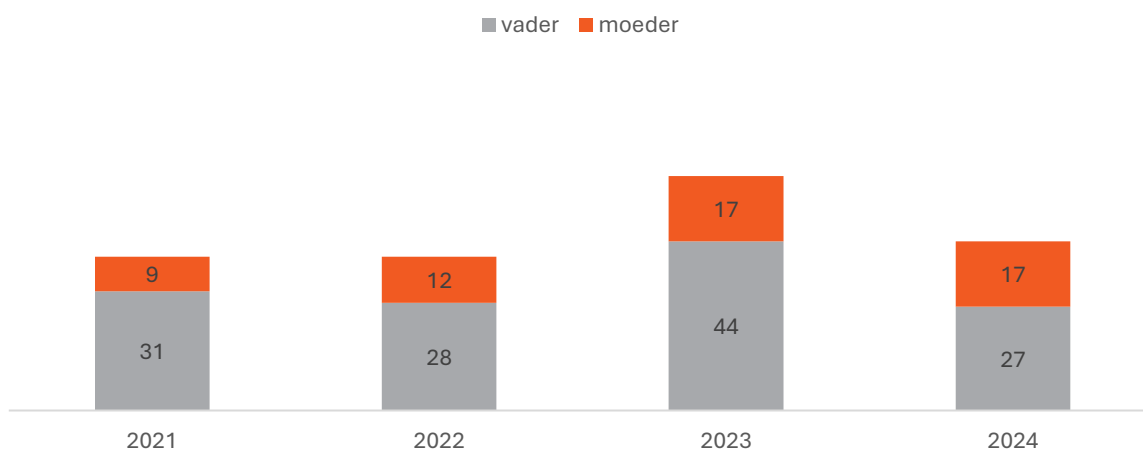

Internationale omgangszaken

Na een internationale verhuizing moeten de ouders, die beiden in een ander land wonen, goede afspraken maken over de omgang en het contact met hun kind(eren). Het Centrum IKO denkt hierin mee met ouders en geeft advies.

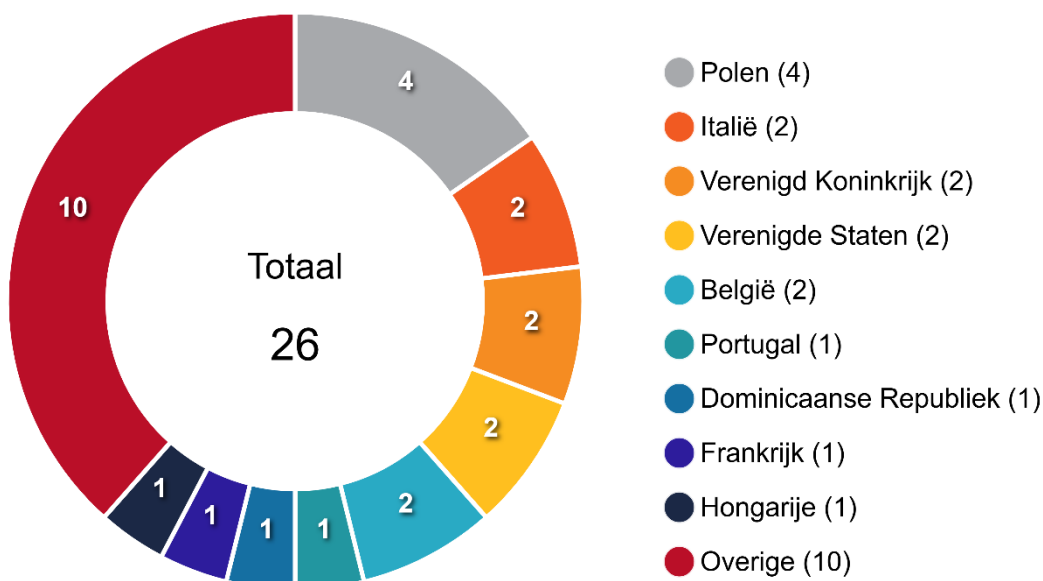
Er waren in 2024 in totaal **44 internationale omgangszaken**. Dit is **een daling 28%** ten opzichte van 2023. In 27 van deze zaken hebben vaders advies gezocht, terwijl in 17 zaken moeders advies hebben ingewonnen.

Internationale omgangszaken

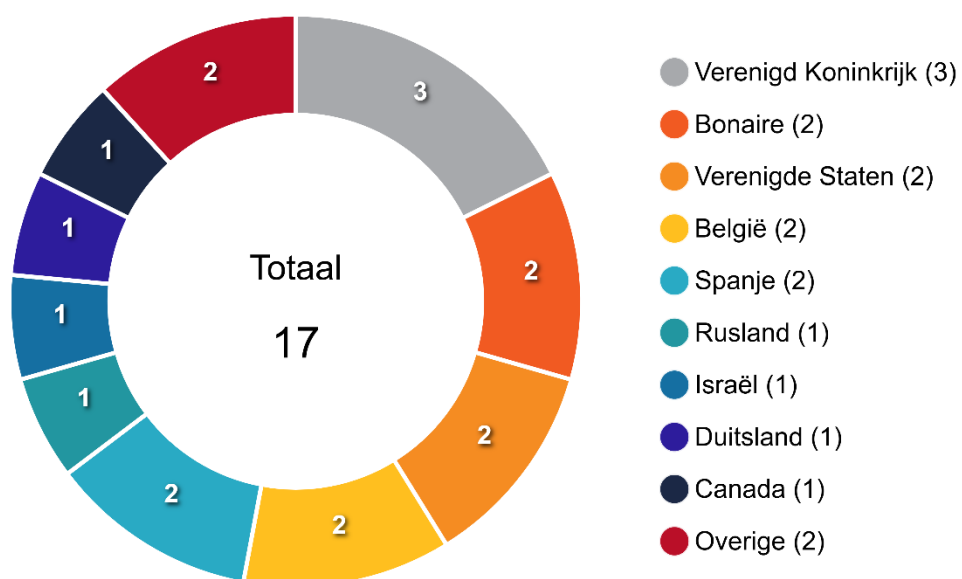

In de figuren hierna zijn de landen te zien waar de ouder woont die omgang wenst met een kind dat in Nederland woont en de landen waar het kind woont met wie de in Nederland wonende ouder omgang wenst.

Land van de gewone verblijfplaats van het kind waarmee de ouder in Nederland omgang wenst

Landen waar de ouder woont die omgang wenst met het kind dat in Nederland woont

Overzicht eerstelijns- en tweedelijnszaken

Eerstelijnszaken (Lijn 1)

Soort zaak	Aantal 2023	Aantal 2024
Toestemming voor vakantie	5.199	9.008

Tweedelijnszaken (Lijn 2)

	2023 Ouders	2023 Derden	2023 Totaal	2024 Ouders	2024 Derden	2024 Totaal
Internationale kinderontvoering	173	132	305	148	129	277 (-9%)
Niet nakoming binnenlandse omgang	15	4	19	33	6	39 (+105%)
Ontvoering door familie	2	3	5	3	0	3 (-40%)
Preventie	276	116	392	341	168	509 (+30%)
Internationale omgangsregeling	61	11	72	44	13	57 (-21%)
Toestemming voor vertrek	93	63	156	146	54	200 (+28%)
Geen toestemming voor vakantie	306		306	394	68	462 (+51%)
Geoorloofde overbrenging	45	16	61	40	29	69 (+13%)
Internationale kinderbescherming	Niet bekend in 2023	Niet bekend in 2023		7	31	38
116000 (hotline)	0	8	8	0	7	7 (-13%)
Overig advies			168	69	61	149 (-11%)
Niet tot inhoudelijk overleg toegekomen	Niet bekend in 2023	Niet bekend in 2023		10	1	11
TOTAAL						1.821 zaken

MEDIATION

Wanneer ouders geconfronteerd worden met een internationaal familieconflict, kan Crossborder Mediation een waardevolle oplossing bieden. Of het nu gaat om een internationale kinderontvoeringszaak (IKO) of een ander grensoverschrijdend familiegeschil (NIKO), gespecialiseerde mediators ondersteunen ouders bij het vinden van gezamenlijke oplossingen. Door middel van mediation kunnen conflicten op een constructieve manier worden opgelost, waarbij de belangen van de kinderen altijd centraal staan.

Familierechtbanken, advocaten en ouders weten het Mediation Bureau te vinden voor het maken van afspraken over de hoofdverblijfplaats van kinderen, evenals omgangs-, contact- of zorgregelingen. Mediation biedt een efficiënte en minder confronterende manier om tot duurzame en wederzijds gedragen oplossingen te komen, wat de kans op toekomstige conflicten verkleint.

Uitbreiding van de mediatorpool

Het afgelopen jaar heeft het Mediation Bureau te maken gehad met een afname in de pool van mediators. Verschillende mediators hebben de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, gekozen om minder te gaan werken of gezocht naar een betere balans tussen werk en privéleven. Dit bracht het Mediation Bureau voor de uitdaging om de pool aan te vullen met nieuw talent en ervoor te zorgen dat de hoge standaard van mediation gewaarborgd blijft.

Om de kwaliteit van de mediation te blijven waarborgen, organiseerden het Centrum Internationale Kinderontvoering en het Mediation Bureau in november 2024 de opleiding **"Bewustzijn en handelen bij (dreigende) internationale kinderontvoering"**. Deze intensieve zevendaagse opleiding was specifiek gericht op mediators met de ambitie om CBFM (Certified Cross Border Family Mediator) te behalen, ketenpartners en andere geïnteresseerden. De training bood diepgaande kennis over zowel mediationvaardigheden als de juridische kaders rondom internationale kinderontvoering.

Naast de zeven vaste cursisten, namen afhankelijk van de dag en trainers, ook andere deelnemers deel aan een of meerdere losse opleidingsdagen. Door te investeren in de opleiding van nieuwe mediators zorgt het Mediation Bureau ervoor dat haar dienstverlening ook in de toekomst kwalitatief en deskundig blijft. Zo blijft het bureau garant staan voor professionele mediation, zowel nu als in de toekomst.

We kijken uit naar de komst van deze nieuwe mediators en hun waardevolle bijdrage aan de bemiddeling in internationale familiezaken.

Mediatorsbijeenkomsten

Het Mediation Bureau organiseert twee keer per jaar een inspirerende bijeenkomst voor mediators om kennis en ervaringen uit te wisselen. Tijdens deze bijeenkomsten worden workshops, intervisies en trainingen aangeboden, verzorgd door experts uit het vakgebied of andere disciplines die waardevolle inzichten kunnen bieden. Dit stelt mediators in staat hun vaardigheden verder te ontwikkelen en de best mogelijke begeleiding te blijven bieden bij conflictoplossing. In 2024 vonden de mediatorsbijeenkomsten van het Mediation Bureau plaats op 21 mei en 21 november.

De bijeenkomst in mei werd gehouden in Brasserie Zonnestraal, waar Rebecca Leeuwenberg en Corinne Lemkes een workshop gaven met de titel "Aan de slag met lastig gedrag". Rebecca, mediator in straf- en herstelzaken, en Corinne, mediator en mediation-trainer, deelden hun ervaringen over het omgaan met agressie en communicatie in mediationprocessen.

De bijeenkomst in november werd geleid door Angela Demeter, klinisch en organisatiepsycholoog, werkzaam in drie academische ziekenhuizen in Brussel. Angela is gespecialiseerd in de psychopathologie van trauma, rouw en verlies en richt zich op emotionele validatie en trauma-geïnformeerde zorg voor zowel families als medisch personeel. Haar eerdere werk bij Missing Children Europe (MCE) heeft haar expertise verder versterkt.

Tijdens de workshop die Angela verzorgde, werd ingegaan op de impact van transgenerationeel trauma op families en hoe deze inzichten de communicatie meer empathisch en effectiever kunnen maken. Angela benadrukte het belang van het herkennen van diepgewortelde emotionele en generatie-overstijgende dynamieken, wat cruciaal is voor het de-escaleren van conflicten. Hierbij lag de focus op situaties van ouderlijke conflicten rondom kinderonvoering. Haar methoden, die trauma-geïnformeerd zijn, bieden mediators

waardevolle handvatten om conflicten beter te begrijpen en constructieve oplossingen te vinden, met een sterkere focus op empathie en het herstel van onderlinge communicatie.

Deze workshop bood de mediators niet alleen nieuwe inzichten in het omgaan met complexe emotionele dynamieken, maar ook praktische tools voor het verbeteren van hun werk in veeleisende en vaak beladen situaties.

Toelichting op de cijfers 2024

Crossborder mediations

In 2024 ontving het Mediation Bureau 38 verzoeken voor crossborder mediation, waarvan 21 betrekking hadden op internationale kinderontvoeringszaken (IKO) en 17 op andere zaken (NIKO).

Van de 21 ingediende IKO-verzoeken voor Crossborder Mediation werden 11 mediations opgestart, terwijl 10 verzoeken niet werden voortgezet. Het blijkt dat ouders in de zittingszaal onder de indruk zijn van de rechter en tijdens de regiezitting instemmen met crossborder mediation. Echter, zodra ze de zittingszaal verlaten, neemt de bereidheid om deel te nemen aan de mediation aanzienlijk af. Dit is onwenselijk, gezien de enorme inspanning van alle betrokkenen om de crossborder mediation mogelijk te maken. We blijven dit proces samen met BLIK monitoren en zoeken naar oplossingen.

Ten aanzien van de niet-opgestarte mediations heeft het Mediation Bureau, conform de gemaakte afspraken, in de zaken waarbij het kind ouder was dan drie jaar, een bijzondere curator aangesteld. In 2024 heeft het Mediation Bureau in totaal 12 keer een bijzondere curator toegewezen.

Van de 17 NIKO-verzoeken werden 15 mediations opgestart. In twee gevallen kon de Crossborder Mediation helaas niet worden voortgezet. Van de 15 opgestarte mediations bleek na de intake met de mediator dat 2 verzoeken niet geschikt waren voor Crossborder Mediation.

Van de 11 opgestarte mediations in IKO-zaken zijn er 8 mediations niet geslaagd, terwijl 2 mediations succesvol waren met een spiegelovereenkomst. Van de 15 opgestarte mediations in NIKO-zaken zijn er 9 mediations succesvol afgerond met een volledige of spiegelovereenkomst. In 4 gevallen zijn de mediations niet geslaagd.

De redenen waarom ouders er niet in slagen om tot een overeenkomst te komen, hebben onder andere te maken met:

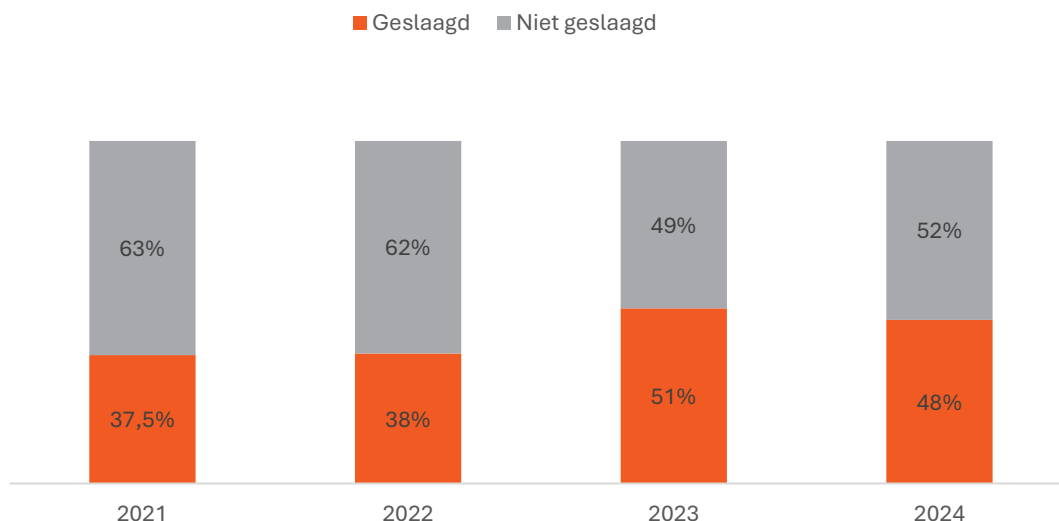
- Te hoog opgelopen emoties, die ouders belemmeren om tot een oplossing te komen.
- Het feit dat ouders volledig tegenover elkaar staan in hun standpunten.
- De invloed van familieleden en de beïnvloeding door advocaten om de overeenkomst niet te ondertekenen en verder te procederen.

Kindgesprekken

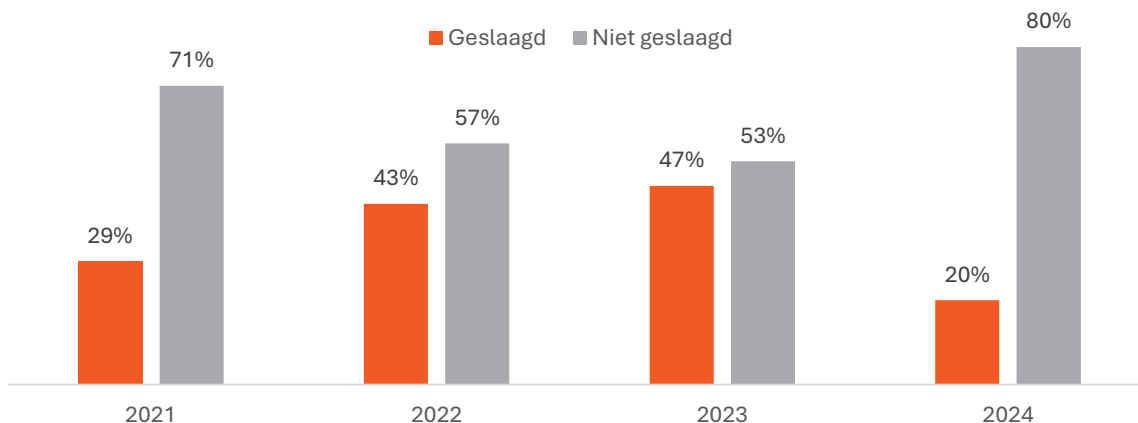
In 2024 werden er 16 kindgesprekken gevoerd met in totaal 21 kinderen, vanaf de leeftijd van 3 jaar. Gezien de invloed van het kindgesprek op de uitkomst van de mediation, wordt dit als positief beoordeeld. Het betreft 9 kindgesprekken in het kader van IKO-zaken en 7 kindgesprekken in NIKO-zaken.

Desondanks concludeert het Mediation Bureau dat zij tevreden kan zijn met een slagingspercentage van **48% in 2024**. Bovendien kunnen de positieve resultaten van de mediation voor zowel ouders als hun kind(eren) als waardevolle uitkomsten worden beschouwd, ondanks de uitdagingen die het proces met zich meebrengt.

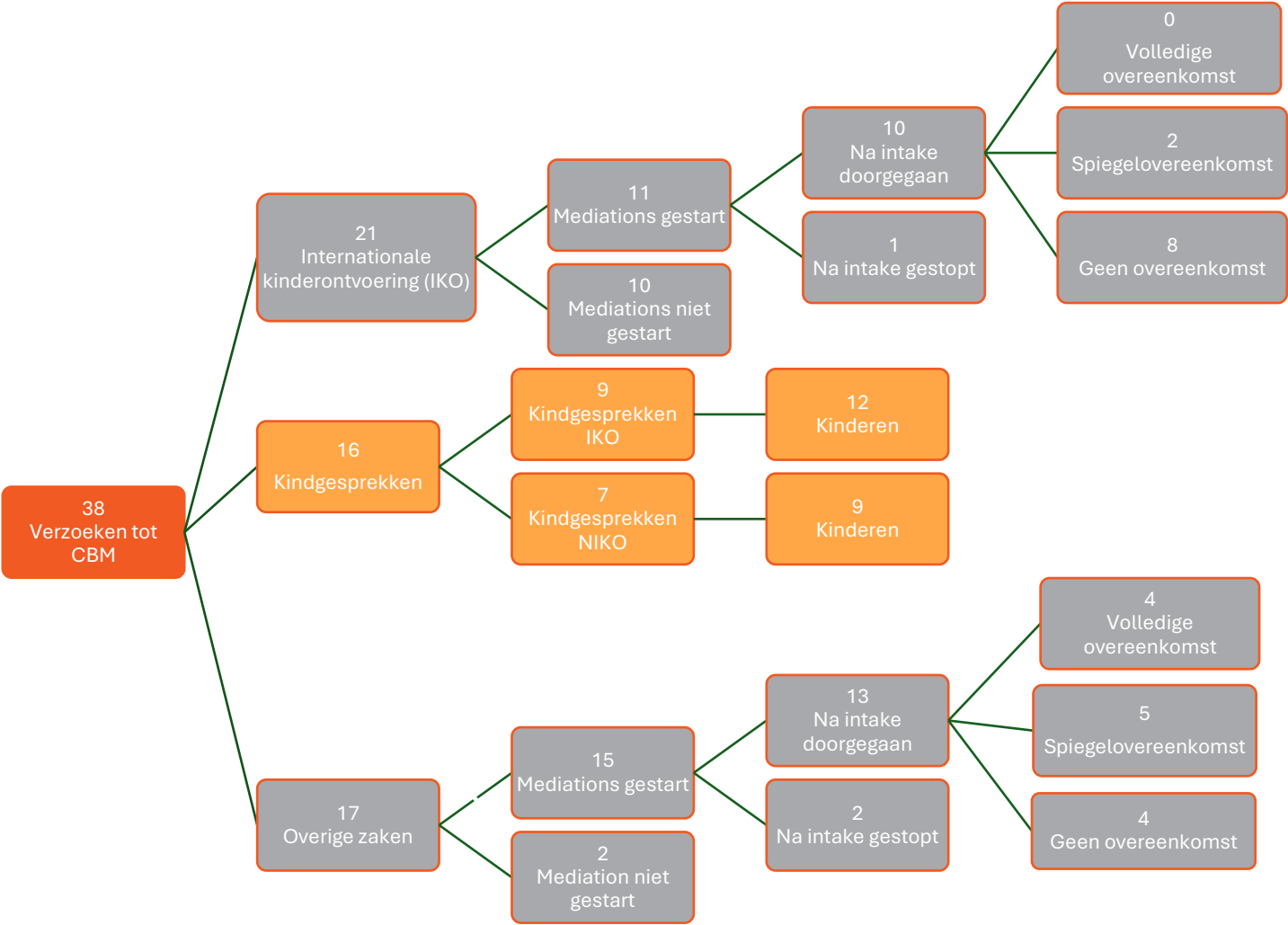
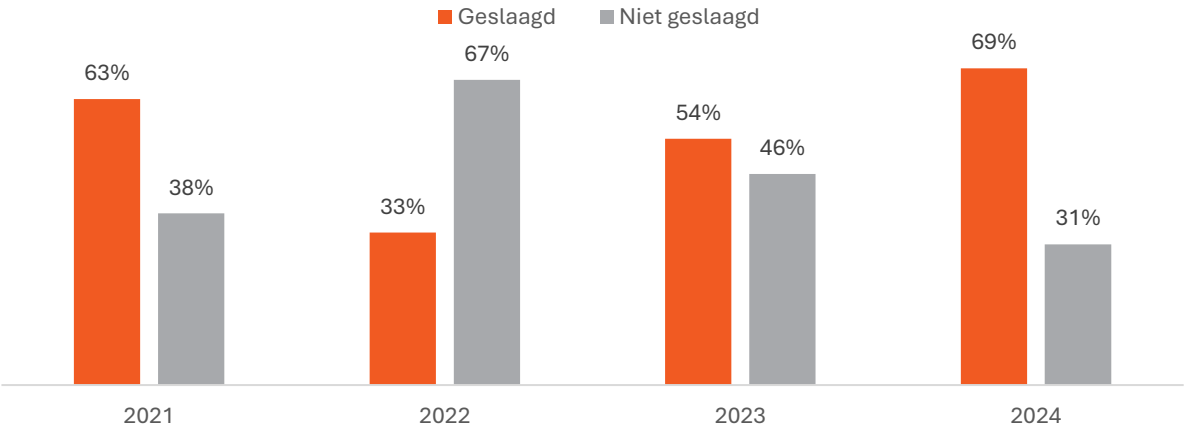
Slagingspercentage 2024

Slagingspercentage IKO

Slagingspercentage NIKO

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Als juridisch expertisecentrum is het essentieel om onze kennis en expertise voortdurend op het hoogste niveau te behouden. In 2024 hebben wij onze deskundigheidsbevordering actief vormgegeven door deel te nemen aan verschillende seminars, webinars en conferenties. Deze evenementen boden ons de kans om up-to-date te blijven met de nieuwste juridische ontwikkelingen en onze expertise verder te verdiepen.

- **29 februari 2024:** Centre for Children's Rights A'dam (CCRA): Seminar Kindvriendelijke rechtspraak in het jeugdrecht.
- **18 maart 2024:** Webinar: Hoe ga je als hulpverlener om met de achterblijvende vader in huiselijk geweld-situaties en welke afwegingen maak je daarbij? In opdracht van Blijf Groep, Moviera en Sterk Huis voerde het Verwey-Jonker Instituut onderzoek uit naar vader-kind contact in de opvang en ontwikkelde daarbij een afwegingskader voor professionals. Dit afwegingskader is toegelicht tijdens de webinar.
- **18 april 2024:** Cursus: ins en outs gezag en omgang georganiseerd door de Blauwvinger Academie.
- **6 juni 2024:** Centre for Children's Rights A'dam (CCRA): kinderrechten tussen vreemdelingen- en familierecht. Dit onderwerp richtte zich op de uitdagingen en kwesties rondom kinderrechten in de context van vreemdelingen- en familierecht, met nadruk op het waarborgen van de rechten van kinderen in situaties die deze rechtsgebieden overstijgen.
- **20 juni 2024:** FJR (Federatie van Jeugdrechtadvocaten): studiemiddag over ouderlijke verantwoordelijkheid en recht.
- **24 en 25 juni 2024:** Famimove Conference in Brussel. De conferentie richtte zich op de raakvlakken tussen het Europees recht en het migratierecht en de juridische uitdagingen van niet-EU gezinnen in Europa. De conferentie omvatte diverse presentaties en transnationale rondetafels over onderwerpen zoals voogdij, kinderhuwelijken en Kafala, met bijdragen van academici, Europese Commissievertegenwoordigers en andere experts. Aansluitend nam het Centrum IKO deel aan een rondetafel van het RETHINKIN_ onderzoeksproject, waarin werd besproken hoe de FAMIMOVE-bevindingen vertaald kunnen worden naar de Belgische en Nederlandse context.
- **8 oktober 2024:** EduLaw bijeenkomst over jeugdrecht: OTZ, UHP en gezagsbeëindiging.
- **12 november 2024:** EduLaw bijeenkomst: studiemiddag Internationale Kinderontvoering.
- **29 november 2024:** EduLaw bijeenkomst: Actualiteiten Vreemdelingenrecht en Asielrecht.

ALGEMENE VOORLICHTING

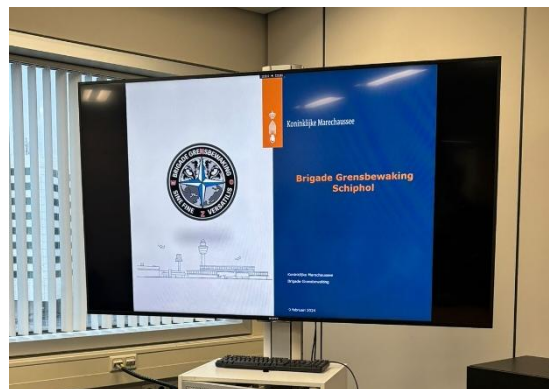
Ook in 2024 stond het delen van expertise centraal in onze activiteiten. Dit gebeurde onder andere door middel van presentaties, trainingen, lezingen en werkbezoeken.

1. Werkbezoeken

In 2024 hebben verschillende werkbezoeken plaatsgevonden, met als doel een dieper inzicht te krijgen in elkaars werkzaamheden, kennis te delen en de samenwerking met ketenpartners en externe organisaties verder te versterken. Deze werkbezoeken hebben bijgedragen aan het versterken van relaties en het bevorderen van gezamenlijke initiatieven.

In 2024 hebben onder andere de volgende werkbezoeken plaatsgevonden:

- **9 februari 2024:** Werkbezoek aan de KMar op Schiphol. Tijdens het werkbezoek aan de KMar op Schiphol kregen de collega's van het Centrum IKO inzicht in de praktijk van het controleren van toestemming voor het reizen met minderjarigen. Dit bood waardevolle informatie over de procedures en uitdagingen rondom grenscontroles en de bescherming van minderjarigen.
- **23 juli 2024:** Werkbezoek van het Ministerie van Buitenlandse Zaken aan Het Centrum IKO. Tijdens het werkbezoek bespraken we onze wederzijdse werkzaamheden en onderzochten we de mogelijkheden om elkaar te versterken. Tevens werd er uitgebreid ingegaan op de knelpunten die zich voordoen bij de teruggeleiding van kinderen na een internationale kinderontvoering naar landen die geen partij zijn bij het Haags Kinderontvoeringsverdrag (HKOV).
- **10 september 2024:** Werkbezoek van een delegatie van beleidsmedewerkers van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, team Familie.

2. Trainingen/ lezingen gegeven in het kader van preventie

- **27 februari 2024: SSR opleiding** (rechterlijke macht): Bij SSR, het opleidingsinstituut van de rechterlijke macht en het OM, heeft het Centrum IKO opnieuw meegewerkt aan de opleiding Familierecht: Internationale Kinderontvoering. Deze opleiding staat niet alleen open voor de medewerkers van de Rechtspraak en het OM, maar ook voor de advocatuur. Alle drie de doelgroepen waren in de cursusgroep vertegenwoordigd, wat een interessante uitwisseling opleverde. In de cursus is aandacht besteed aan de HKOV-procedure, de rol van Cross-border Mediation, het belang van het horen van de stem van het kind en het voorkomen van internationale kinderontvoering. De reacties op de cursus waren erg positief.
- **28 mei 2024:** Training verzorgd op de **thema-ochtend "Vermiste personen"**, georganiseerd door de **Politie Eenheid Oost-Brabant** voor de basisteams, recherche, specialisten en Hoofd van de Verkeersafdeling (HoVJ's). In deze grensregio worden agenten regelmatig geconfronteerd met internationale kinderontvoeringen. Het Centrum IKO gaf inzicht in het werkproces rondom deze zaken en besprak fictieve casussen om de civiele en strafrechtelijke mogelijkheden, zowel preventief als achteraf, te verduidelijken. Ook Bureau Sirene was aanwezig en gaf een presentatie over de preventieve signalering, inclusief het aanvraagproces en de werkwijze.
- **12 juni 2024: Lancering van een bewustwordingscampagne** tegen internationale kinderontvoering. De campagne richt zich op de Turkse en Poolse gemeenschappen in Nederland, waar (dreigende) kinderontvoering relatief vaak voorkomt, met als doel de bewustwording te vergroten en preventie te bevorderen. De lancering werd bijgewoond door de Consuls-Generaal van Turkije en Polen, die het belang van samenwerking en effectieve preventie benadrukten.
- **22 augustus 2024: Training aan Politie Limburg** samen met Henry Broekhuis van het Landelijk Expertisecentrum Persoonsvermissingen van de Politie (LOEP). Tijdens de training werd een presentatie gegeven over internationale kinderontvoering, met bijzondere aandacht voor de Schengensignalering, die op dat moment net een jaar in werking was, en de praktische toepassingen daarvan. Het was waardevol om praktijkervaringen te horen van de agenten die direct betrokken zijn bij

potentiële kinderontvoeringen en de dilemma's en keuzes waar zij mee te maken hebben. Deze inzichten bieden ons waardevolle informatie die we kunnen gebruiken om de politie nog beter te ondersteunen in hun cruciale werk.

- **26 september 2024:** Het Centrum IKO heeft een presentatie gegeven aan **Jeugdbescherming Overijssel** over het vaststellen van een werkproces voor jeugdbeschermers met betrekking tot de vermissing in en ontvoering van kinderen naar het buitenland. Tijdens de sessie hebben de juristen van het Centrum IKO uitgebreid informatie gedeeld over internationale kinderontvoering en het afwegingskader voor de risico's bij een dreigende ontvoering.

Er werd speciale aandacht besteed aan de signalen waarmee jeugdbeschermers rekening kunnen houden en welke passende vervolgstappen zij kunnen nemen om kinderen te beschermen tegen internationale kinderontvoering.

- **10 oktober 2024: Bijeenkomst georganiseerd door LOEP en de Centrale Autoriteit voor IRC-Officieren van Justitie.**

Tijdens deze bijeenkomst heeft het Centrum IKO een presentatie gegeven over onze advisering met betrekking tot de preventie van internationale kinderontvoeringen. Er werd ingegaan op belangrijke signalen die van belang zijn bij het identificeren van dreigende kinderontvoeringen en besproken hoe zowel civiele als strafrechtelijke maatregelen effectief kunnen worden ingezet om een internationale kinderontvoering te voorkomen.

- **21 oktober 2024: Conferentie 'Cooperation between Civil Society & Law Enforcement – improving responses for missing children in Europe' in Athene, georganiseerd door Missing Children Europe (MCE) en The Smile of the Child.** Tijdens de conferentie werd in verschillende panels gesproken over de huidige knelpunten en werd samen nagedacht over mogelijke oplossingen. Het Centrum IKO mocht in samenwerking met de Hanze Hogeschool deelnemen aan het panel 'International parental abductions' waarbij een van onze juristen een presentatie heeft gegeven over onze organisatie, onze werkwijze en onze ervaringen en uitdagingen met de Nederlandse politie op het gebied van internationale kinderontvoering.

- **14 november 2024:** Het Centrum IKO verzorgde een **presentatie voor de politie, specifiek voor de taakaccenthouders eerdergerelateerd geweld in de regio IJsselland**. De bijeenkomst had als doel de kennis van de deelnemers te vergroten, met gespreksonderwerpen zoals de rol van het Centrum IKO, de samenwerking met andere ketenpartners, het herkennen van signalen van dreigende internationale kinderontvoering, uitleg over de preventieve signalering en de balans tussen straf- en civiele procedures.
- **3 december 2024: Lunchlezing bij het Ministerie van Buitenlandse zaken.** Tijdens deze lezing werd de rol van het Centrum IKO in internationale kinderontvoeringszaken en andere internationale familiegeschillen belicht. Bij de lezing waren een aantal medewerkers aanwezig die – al dan niet dagelijks – in aanmerking komen met internationale kinderontvoeringszaken naar landen die niet zijn aangesloten bij het HKOV dan wel betrokken zijn bij de aanvraag van Nederlandse paspoorten in het buitenland.
- **11 en 12 december 2024: Annual conference of the PEN-MP** (Police Expert Network on Missing Persons). Het Centrum IKO nam deel aan de jaarlijkse PEN-MP-conferentie. Dit 'Police Expert Network on Missing Persons' wisselde dit jaar informatie en ervaringen uit over internationale kinderontvoeringen. Het Centrum IKO verzorgde tijdens deze conferentie workshops over de unieke Nederlandse werkwijze en hoe een onafhankelijke stichting en de politie elkaar kunnen versterken, met name in de preventieve fase van internationale kinderontvoeringen. De sessies boden ons tevens waardevolle inzichten en contacten met betrokken organisaties binnen het (inter)nationale netwerk.

Deze activiteiten benadrukken de betrokkenheid en inzet van het Centrum IKO op het gebied van preventie, kennisdeling en samenwerking met diverse organisaties en instanties.

3. Scholing van Internationale Kinderontvoeringsadvocaten

In 2024 heeft het Centrum IKO in samenwerking met D.I.A.L., de vereniging van kinderonvoeringsadvocaten, drie advocatenbijeenkomsten georganiseerd:

Advocatenbijeenkomst april 2024: Tijdens de eerste Centrum IKO/D.I.A.L.-bijeenkomst van 2024 gaven mr. Ine Avontuur en mr. drs. Ariane Hendriks een lezing over intieme terreur, dwingende controle en huiselijk geweld in het familierecht, met een specifieke focus op internationale kinderonvoeringszaken. In hun presentatie belichtten zij het relevante wetgevingskader en de bijbehorende jurisprudentie, waarbij zij inzicht gaven in de juridische en praktische uitdagingen van dit complexe thema.

Advocatenbijeenkomst november 2024: De studiemiddag internationale kinderonvoering, georganiseerd in samenwerking met EduLaw behandelde vier belangrijke thema's: Schadevergoeding na internationale kinderonvoering; 'How the courts in Islamic Law countries respond to incoming cases of cross-border parental child abduction'; Rechtspraak: een kijkje in de keuken bij het Gerechtshof Den Haag en ten slotte: 'International Child Abduction Cases and Implementation of 1980 Hague Convention in Turkey'.

Advocaten bijeenkomst december 2024: tijdens de derde en laatste Centrum IKO/ D.I.A.L.-bijeenkomst presenteerde prof. mr. dr. Ian Sumner een overzicht van de belangrijkste jurisprudentie van het jaar op het gebied van internationale kinderonvoering. Hij ging daarbij onder andere in op de weigeringsgronden, de teruggeleiding naar en vanuit niet-verdragslanden en de vraag van de gewone verblijfplaats.

Deze bijeenkomsten benadrukken de voortdurende inzet van het Centrum IKO voor samenwerking met advocaten en juridische professionals, en voor het bespreken en delen van belangrijke onderwerpen en ontwikkelingen op het gebied van internationale kinderonvoering.

4. Bijzondere Leerstoel

Na diverse voorbereidende werkzaamheden, waarbij het Centrum IKO, het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de Universiteit Leiden nauw samenwerkten, heeft het College van Bestuur van de Universiteit Leiden in 2024 ingestemd met de vestiging van een bijzondere leerstoel IKO. Dit markeert een historisch moment, waarin de samenwerking tussen wetenschap, beleid en uitvoeringspraktijk officieel wordt bevestigd en verder versterkt.

Na deze belangrijke goedkeuring is er een vacature opgesteld en uitgezet, en is een sollicitatiecommissie ingesteld om de geschikte kandidaat te selecteren. De verwachting is dat de wervingsprocedure voor de leerstoelhouder begin 2025 van start zal gaan.

5. Preventie Project Veilig Thuis

In het jaarverslag 2023 werd de start van het preventieproject Veilig Thuis beschreven, en in 2024 is er aanzienlijke vooruitgang geboekt. In samenwerking met Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) is een pilotbijeenkomst georganiseerd waarin de risico's van internationale kinderontvoering werden toegelicht. Tijdens deze bijeenkomst werden de "rode vlaggen" besproken die medewerkers van Veilig Thuis als eerste kunnen opmerken bij een mogelijke dreiging van kinderontvoering.

Daarnaast hebben we waardevolle inzichten verzameld van medewerkers in de frontlinie over de praktische uitdagingen die zij tegenkomen in de dagelijkse praktijk. Op basis van deze feedback en in afstemming met VTRR, is er een algemene handreiking opgesteld voor alle Veilig Thuis-organisaties. De eerste reacties op de handreiking zijn positief, waarbij wordt aangegeven dat deze als waardevol en nuttig wordt ervaren in de uitvoering van hun werk.

In 2025 zal de handreiking officieel worden gepresenteerd aan het Landelijk Netwerk van Veilig Thuis, zodat de richtlijnen landelijk kunnen worden toegepast en de samenwerking verder kan worden versterkt in de preventie van internationale kinderontvoeringen.

6. Deelname aan Werkgroepen

Klankbord Werkgroep Reizen met Minderjarigen

Na de herziening van het papieren toestemmingsformulier in 2023, zijn in 2024 belangrijke stappen gezet richting de digitalisering van dit formulier. Het doel van deze digitalisering is om het proces voor ouders om toestemming te geven eenvoudiger te maken, door de administratieve lasten te verminderen, terwijl tegelijkertijd de controle op de toestemming wordt versterkt en verbeterd.

Om deze digitalisering te realiseren, is het noodzakelijk om verschillende koppelingen te leggen tussen overheidsdiensten. Dit stelt de Koninklijke Marechaussee in staat om uiteindelijk te beschikken over een goed leesbaar en betrouwbaar systeem voor controles. Het Centrum IKO speelt een waardevolle rol binnen de Klankbordgroep door juridische expertise te bieden en de juridische juistheid van het project te waarborgen.

Schengen Information System (SIS) - Werkgroep

Sinds 7 maart 2023 is het technisch mogelijk om een preventieve signalering uit te laten gaan op grond van de Schengenverordening bij een dreiging van een internationale kinderontvoering. Dit kan wanneer er sprake is van een concreet en aanwijsbaar risico op een kinderontvoering.

Om de werkwijze rondom deze preventieve signalering vorm te geven, is in 2023 de SIS-werkgroep opgericht. Deze werkgroep bestaat uit leden van verschillende betrokken ketenpartners en komt meerdere keren per jaar bijeen. Het afgelopen jaar stond in het teken van oriëntatie en kennismaking, waarbij elke ketenpartner zijn eigen werkwijze op het gebied van preventie met de werkgroep deelde.

Vervolgens werd een procesevaluatie uitgevoerd, met als doel een werkbaar document voor de gehele keten op te stellen. In 2025 zal de werkinstructie worden afgerond en verspreid binnen de keten, waarmee de procedure voor preventieve signalering verder geoptimaliseerd zal worden.